

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

**REAL SNACKS OY, PERUNALASTUJA JA MUITA SNACKSTUOTTEITA VALMISTAVAN
ELINTARVIKETUOTANTOLAITOKSEN YMPÄRISTÖLUVAN MUUTTAMINEN JA
ENERGIANTUOTANTOLAITOKSEN YMPÄRISTÖLUPA, PYHÄNTÄ**

Luvan hakija

Real Snacks Oy
Tuotetie 1
92930 PYHÄNTÄ

Laitos

Perunalastuja ja muita snackstuotteita valmista-
va elintarviketuotantolaitos sekä nestekaasua
käyttävä energiantuotantolaitos
Tuotetie 1
92930 PYHÄNTÄ

Y-tunnus: 1732469-3 ja Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): 7110444 (N) ja 465616 (E)

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS	2
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	2
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
SIJAINTI, LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE	3
YLEISKUVAUS TOIMINNASTA	4
TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS	5
Toiminta-alueen rakenteet	5
Jätevesien johtaminen ja hallinta	5
Hulevesien johtaminen ja hallinta	6
Toiminta-aika	6
Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä	6
Toiminnassa syntyvät tuotteet, tuotanto, tuotantokapasiteetti, prosessit ja laitteistot	6
Toiminnassa käytettävät raaka-aineet, polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden käyttömäärät ja varastointi, tankkauspaikat sekä veden käyttö	7
Energian käyttö ja arvio tehokkuudesta	9
Liikenteen järjestäminen ja liikennemäärä	9
Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta	9
Jätteet, jätehuolto ja haittaeläinten torjunta	10
YMPÄRISTÖKUORMITUS, SEN RAJOITTAMINEN JA ARVIO VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN	12
Jätevedet ja päästöt viemäriin, maaperään ja vesiin sekä niiden vaikutukset ympäristöön	12
Päästöt ilmaan	13
Melupäästöt ja tärinät	13
Arvio riskeistä ja toimet onnettomuuksien ja häiriöiden estämiseksi	13
TARKKAILU	14
HAKEMUKSEN KÄSITTELY	15
Vireilletulo ja tiedottaminen	15
Lausunnot	15
Muistutukset ja mielipiteet	25
Hakijan kuuleminen ja hakijan antamat vastineet	25
ASIAN RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET	30
Yleiset määräykset	30
Päästöt viemäriin	31
Päästöt hulevesiviemäriin	32
Hajupäästöt	32

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Päästöt ilmaan.....	32
Kemikaalien, polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittely	32
Varastointi	33
Melu	33
Jätteet ja jätehuolto	33
Paras käyttökelpoinen tekniikka, BAT	34
Toiminnan päästöjen tarkkailu ja tarkkailusuunnitelma	34
Raportointi.....	35
Poikkeukselliset tilanteet	35
Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen	35
Ensimmäinen valvontakäynti lupamääräysten noudattamiseen liittyen	36
PERUSTELUT	36
YKSILÖIDYT VASTAUKSET ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN	39
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET	39
PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO	39
KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET	39
PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN	39
PÄÄTÖKSEN YLEINEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS	39
PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU	39
MUUTOKSENHAKU	40

HAKEMUS

Real Snacks Oy hakee perunalastuja ja muita snackstuotteita valmistavan elintarviketuotantolaitoksensa ympäristöluvan muuttamista ja lisäksi ympäristölupaa nestekaasua polttoaineena käyttävälle olemassa olevalle energiantuotantolaitokselle Pyhännällä. Energiantuotantolaitos liittyy kiinteästi elintarviketuotantolaitoksen toimintaan ja sijaitsee sen välittömässä läheisyydessä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) liitteen 4 kohdan 4. mukaan seuraavat elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle, ovat YSL:n 115a §:n mukaan ilmoituksenvaraisia toimintoja:

- c) perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;
- d) vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos;
- e) muu kuin kohdissa c) ja d) tarkoitettu kasviperäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo;
- k) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 ja alle 30 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa ja alle 30 000 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina;

YSL:n 28 §:n mukaan liitteessä 4 tarkoitettuun toimintaan on kuitenkin oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Lisäksi

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

liitteessä 4 tarkoitettuun, mutta sitä vähäisempään toimintaan, on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 2 kohdan 1. mukaan energiantuotantolaitos, jonka polttoainetehto on vähintään 1 mutta alle 50 megawattia ja jossa jokaisen kiinteää polttoainetta käyttävän energiantuotantoyksikön polttoainetehto on alle 20 megawattia, on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Hakemuksen mukainen ja em. liitteen 2 kohdan 1 mukainen energiantuotantolaitos edellyttää kuitenkin ympäristönsuojelulain 28 §:n 1. momentin mukaan ympäristöluvan, koska toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle. Lisäksi liitteen 2 kohdassa 1 tarkoitettuun, mutta sitä vähäisempään toimintaan on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesti toiminnan muuttamista koskevan lupahakemuksen ratkaisee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu ratkaista vastaavaa uutta toimintaa koskeva hakemus.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 3 momentin perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain 28 §:ssä tarkoitetun pohjavesialueelle sijoittuvan toiminnan lupa-asian, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:stä johdu muuta. Pyhännän kunnan toimivaltainen ympäristönsuojelun lupaviranomainen on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta.

Ympäristönsuojelulain 41 §:n mukaan, jos samalla toiminta-alueella sijaitsevalla usealla luvanvaraisella toiminnalla on sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että niiden ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä, toimintoihin on haettava lupaa samanaikaisesti eri lupahakemuksilla tai yhteisesti yhdellä lupahakemuksella. Lupaa voidaan kuitenkin hakea erikseen, jos hakemuksen johdosta ei ole tarpeen muuttaa muita toimintoja koskevaa voimassa olevaa lupaa.

SIJAINTI, LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE

Kohde sijaitsee Pyhännän keskustaa-ajamasta noin 3 km pohjois-luoteeseen Ouluntien nro 88 länsipuolella Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 202 sen itäosassa osoitteessa Tuotetie 1, 92930 Pyhäntä. Toiminta sijoittuu luvanhakijan omistamalle määräalalle (kiinteistötunnus 630-402-33-23-M601, lainhuuto on vireillä) tilasta Paavalinkangas (kiinteistötunnus 630-402-33-23). Alueella on kaavamerkintä TY ”*Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.*” Lähimmät teollisuuskiinteistöt sijaitsevat Paavalinkangas-kiinteistöllä olevan Maustaja Oy:n ohella lähimmillään alle 100 metrin päässä kohteesta etelään ja länteen päin ja lähimmät asutut kiinteistöt noin 450 metrin päässä kohteesta kaakkoon.

Määräalalla on olemassa Real Snacks Oy:n elintarviketuotantolaitos, jolla on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 9.6.2011 § 25 myöntämä ympäristölupa. Määräalalla on olemassa myös Real Snacks Oy:n käytössä oleva nestekaasua käyttävä energiantuotantolaitos, jolla ei ole ennestään ympäristölupaa eikä ympäristönsuojelulain Liitteen 2 mukaista rekisteröintiä.

Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi 1-luokan pohjavesialueeksi. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. Pyhännän kunnanvaltuustossa 16.12.2019 § 53) ja korttelia 202 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.:

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Tärkeä pohjavesialue (pv-1): Koko suunnittelualue kuuluu Leiviskänkankaan tärkeään pohjavesialueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (YSL 17§). Uutta toimintaa pohjavesialueelle suunniteltaessa ja lupia käsiteltäessä on pyydetty alueellisen ELY-keskuksen lausunto (YSL 28 §, VL 3 luvun 2 §).

Korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja -varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Säiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maanpäälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä. Polttoainesäiliöissä ja nestemäisten kemikaalien säiliöissä tulee olla kaksinkertainen suojaus (esimerkiksi kaksivaippainen säiliö sijoitettuna tiiviiseen suoja-altaaseen). Sekä sisä- että ulkotiloissa olevissa säiliöissä tulee olla vuotojentarkkailu- ja hälytysjärjestelmä.

Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle.

Rakentaminen, ojitukset ja maan muokkaaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen.

Ympäristölupia käsiteltäessä on pyydetty alueellisen ELY-keskuksen lausunto.

Pohjavesialueella tulee tie- ja katurakentamisen yhteydessä toteuttaa pohjavesisuojaus. Tie- ja pysäköintialueet, sekä jatkuvaan käyttöön tarkoitetut varastointialueet tulee päällystää vettä läpäisemättömällä materiaalilla.

Hulevesien käsittely pohjavesialueella: Alueella saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä. Tiet, liikennealueet ja varastoalueet tulee päällystää siten, että niiltä ei pääse maaperään pohjavedelle haitallisia aineita. Hulevedet tulee johtaa näiltä alueilta öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Lähimmistä Natura-alueista hyvin pitkälle soistunut Kivijärven lintuvesi sijaitsee 3,6 km alueelta luoteeseen ja se on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi lintuvedeksi. Alueelta 4,3 km kaakkoon sijaitseva Kansanneva-Kurkineva-Muurainsuo on kuvattu komeaksi suokokonaisuudeksi, jossa aapasuon lisäksi on kehittyvä keidassuo. Alueelta noin 5 km pohjoiseen sijaitseva Iso Suksineva-Ahvenjärvenneva-Turvakonneva edustaa Pohjanmaan-Kainuun aapasuovyöhykkeen karuja soita ja on seutukaavassa merkinnällä luonnonsuojelualue (SL). Lähin vesistö Pyhännänjärvi on lähimmillään 250 metrin etäisyydellä itään päin.

YLEISKUVAUS TOIMINNASTA

Real Snacks Oy on osa Fodelia-konsernia. Tuotantolaitos valmistaa perunalastuja syväpaistamalla rasvakeittimessä. Kaura-, maissi- ja muita snackstuotteita valmistetaan omilla snacksprosessointilinjooillaan annostelemalla lähtöainekset veden kanssa laitteeseen, jolla pehmeä massa ruiskupuristetaan ruuvilla suuttimen läpi. Snacksit kulkeutuvat edelleen leikkaukseen ja rasvakeittimeen tai suoraan kuljetinta pitkin uuniin kuivattavaksi. Pelletit taas annostellaan suoraan prosessiinjastolle ja sieltä edelleen rasvakeittimeen. Paistamisen tai kuivauksen jälkeen tuotteet maustetaan ja pakataan myyntipakkauksiin.

Tuotantoa on arkipäivisin kahdessa vuorossa ja tarvittaessa myös kolmivuorotyönä. Päätuotteita ovat perunalastut, kaura- ja maissisnacksit sekä pelletit. Pääraaka-aineita ovat peruna, maissi, kaura, elintarvikepelletit, auringonkukka- ja rapsiöljy sekä mausteet.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Perunat hankitaan lähialueiden viljelijöiltä, kaura lähialueen myllyltä, maissi ja pelletti hankitaan Italiasta ja kasviöljyt Ruotsista.

Luvan hakija on vastannut tuotantolaitoksen toiminnasta vuodesta 2001 lähtien. Tuotantolaitoksen käyttämä sähköenergia ostetaan sähköverkosta ja tehtaan tilojen lämmittämiseen käytettävä energia ostetaan naapurikiinteistöllä sijaitsevalta Latvaenergia Oy:ltä sen puuhaketta käyttävältä energiantuotantolaitokselta.

Laitosalueella on oma lämpökeskus, jossa energia tuotetaan nestekaasukattilalla. Kattilan nimellisteho on enintään 500 kW ja tällä tuotettua höyrymäistä nestekaasua käytetään rasvakeittimen lämmittämiseen kaura- ja muiden snackstuotteiden tuotantolinjastoilla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

Toiminta-alueen rakenteet

Tehtaan ulkopuolinen alue on päällystetty säännöllisten kuljetusreittien ja parkkipaikkojen kohdalta asfaltilla. Laitosalue rajoittuu pohjoisessa metsään ja tiealueisiin, idässä Maustetien jälkeen Ouluntiehen (kantatie 88) ja etelässä sekä lännessä teollisuusalueisiin. Tontti rajoittuu etelässä Tuotetiehen ja pohjoisessa ja idässä Maustetiehen Leiviskänkankaan teollisuusalueella. Tuotanto- ja toimistotilojen lisäksi laitoksella on korjaamotila, ns. pajahuone.

Energiantuotantolaitos koostuu nestekaasusäiliöstä (6,4 m³), tarvittavista putkistoista, piipusta (noin 7 m), höyrystinkeskuksesta ja käyttölaitteena toimivasta kaasupolttimesta. Energiantuotantolaitos on otettu käyttöön vuonna 2008. Nestekaasusäiliö on sijoitettu maan alle ja säiliön palosuojaus on toteutettu maapeitteellä. Höyrystinkeskuksen tuottamaa lämpöenergiaa käytetään rasvankeittimessä kaura- ja muiden snackstuotteiden tuotantolinjastolla, joka sijaitsee avoimessa hallitilassa ja josta lähtee noin 7 metriä korkea piippu ulos rakennuksesta. Nestekaasun käyttölaitte on varustettu välipaineen säätöryhmällä, jolla kaasun paine alennetaan ennen sen johtamista kaasun käyttölaitteelle. Lämmitysjärjestelmän väliaineena on vesi-glykoliseos. Höyrystinkeskuksen käyttö ei ole jatkuvaa, vaan noin 400 tuntia vuodessa.

Jätevesien johtaminen ja hallinta

Kiinteistö on liitetty Pyhännän kunnan ylläpitämään jätevesiverkostoon. Luvanhakijalla on Pyhännän kunnan kanssa 13.5.2008 päiväty sopimus kiinteistön liittämistä yleiseen viemäriin. Pyhännän kunnalla on jäteveden johtamissopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, mutta sopimuksessa ei ole numeerisia laatu- eikä määräraja-arvoja puhdistamolle johdettavalle jätevedelle. Real Snacks Oy:n kiinteistöllä syntyvät talous-, saniteetti- ja teollisuusjätevedet johdetaan Pyhännän kunnan omistamalle ja ylläpitämälle selkeytysaltaalle ja siitä edelleen Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n omistamaa siirtoviemäriä pitkin Rantsilassa sijaitsevalle Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle. Puhdistamolla on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 26.5.2010 antama ympäristölupa nro 34/10/1.

Tuotantolaitoksen sisällä on noin 10 m²:n ”pajahuone”, jossa varastoidaan laitoksen kunnossapitoon liittyviä työkaluja, kuten hitsauslaitteita, sorvia, kulmahiomokonetta ja niihin tarvittavia voiteluaineita ja öljyjä. Pajahuoneessa oleva lattiakaivo on suljettu ja huoneessa on ainoastaan käsienpesupiste, jonka vedet johdetaan viemäriin. Tilassa ei ole avoviemäriä, vaan ainoastaan umpeen valetun kaivon sisälle jäänyt viemäriputki käsienpesupisteelle. Tilassa ei ole öljynerotuskaivoa.

Luvanhakijalla ei ole teollisuusjätevesisopimusta jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, mutta neuvottelut teollisuusjätevesisopimuksen laatimiseksi on aloitettu vuonna 2021. Lisäksi alueella kartoitetaan tällä hetkellä alueellisen elintarvikelaitosten jätevesien esikäsittelylaitoksen rakentamista. Hakemuksessa todetaan, että mikäli alueelle tullaan

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

rakentamaan esikäsitteilylaitos, on luvan hakija kiinnostunut johtamaan syntyvät jätevedet ko. laitokseen. Jätevesiä syntyy vuosittain 30 000 – 39 000 m³.

Jäteveden esikäsitteily Tehtaan prosesseissa käytettävä vesi sekä tehtaan sisätiloissa muodostuvat jätevedet (esim. tuotantolinjan ja tehdassalin pesuvedet ja saniteettivedet) johdetaan yhden, noin 11,3 m³:n suuruisen, rasvanerotuskaivon kautta jätevesiviemäriin. Perunalastujen tuotannossa muodostuvat jätevedet puhdistetaan jätelingolla, joka erottelee perunan kuoret ja muun kiinteän aineksen jätevedestä ennen veden johtamista rasvanerotuskaivoon ja edelleen jätevesiviemäriin. Kiinteän aineksen erottelussa muodostunut puhdas perunamassa hyödynnetään nautaeläinten rehuksi tai ulkopuolisen biokaasulaitoksen käyttöön. Rasvanerotuskaivo tyhjenetään ja liete poistetaan kaivosta nykyisin kerran viikossa ympäri vuoden. Rasvanerotuskaivossa on sen täyttymisestä ilmaiseva pintavahti (tieto luvanhakijalta 4.3.2022).

Luvanhakijan teettämässä jätevesiverkostoon lähtevän jäteveden tutkimuksissa vuosina 2019-2021 vaihteluvälit ovat olleet seuraavat: biologinen hapenkulutus (BOD7-ATU) 1 100– 3 900 mg/l, kiintoainepitoisuus 502-4 660 mg/l ja rasvapitoisuus 230 – 1 100 mg/l. Jäteveden pH on vuoden 2021 syyskuun mittauksessa ollut 5,1 ja muina näytteenotokertoina pH-mittausta ei ollut tehty. Mitatut tekijät ylittävät nykyisessä ympäristöluvassa sallitut raja-arvot (BOD7 3 500 mg/l, rasvapitoisuus 150 mg/l) ja pH on raja-arvon (pH välillä 6,00-11,00) alapuolella.

Hulevesien johtaminen ja hallinta

Asfaltoidun alueen hulevedet johdetaan Pyhännän kunnan ylläpitämään hulevesiverkostoon ja edelleen öljynerotus- ja hiekanerotuskaivojen kautta sadevesiviemäriä pitkin länteen pohjavesialueen rajalle saakka, noin 580 metriä. Pohjavesialueen rajalta hulevedet kulkevat ruopatussa ojassa laskuojalle saakka pohjavesialueen ulkopuolelle. Tehdasalueen Pyhännän taajaman puoleisen lastauslaiturin hulevesipumppaamosta hulevedet ohjataan olemassa olevaan kunnan hulevesiverkostoon ja tehdasrakennuksen rännivedet ohjautuvat Piippolan puoleisen pumppaamon kautta kunnan hulevesiverkostoon. Tehdasalueen takapihan puoleiset pintavedet johdetaan takapihalla sijaitsevaan hulevesikaivoon, josta ne johdetaan kunnan hulevesiverkostoon. Tehtaalle tulevien raaka-aineiden ja sieltä lähtevien valmiiden pakattujen tuotteiden tyhjennykset ja lastaukset tehdään kiinteäpohjaisilla alustoilla, joista vedet ohjataan hulevesipumppaamon kautta hulevesiverkostoon. Hulevesiverkoston päässä olevat hiekan- ja öljynerotuskaivot tyhjenetään vuosittain. Tehtaan sisältä ei johdeta missään vaiheessa vesiä hulevesiverkostoon. Toiminnassa ei synny jäähdytysvesiä.

Toiminta-aika

Toimintaa on arkipäivisin kahdessa vuorossa klo 06-22 ja tarvittaessa myös kolmivuorotyönä. Kolmivuorotyötä on keskimäärin noin 10 viikkoa vuodessa.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Hakijalla ei tällä hetkellä ole käytössään dokumentoitua ympäristöasioiden hallintajärjestelmää, mutta vuoden 2022 aikana järjestelmän on tarkoitus olla käytössä.

Toiminnassa syntyvät tuotteet, tuotanto, tuotantokapasiteetti, prosessit ja laitteistot

Tuotteet ovat perunalastuja sekä muita snackstuotteita, kuten mm. maissi- ja kaurapohjaisia snackseja. Tuotantolaitokseen kuuluu hallitila, jossa valmistetaan perunalastuja, kaura-, maissi- ja muita snackstuotteita, sekä varastotiloja raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden varastointiin. Tuotantolaitokseen kuuluu lisäksi sosiaali-/toimistotilat sekä noin 10 m²:n pajahuone, jossa varastoidaan laitoksen kunnossapidon työkaluja ja niihin tarvittavia voiteluaineita ja öljyjä.

Tehtaalla valmistetaan vuosittain perunalastuja 1 850 tonnia, pellettejä 350 tonnia, kaurasnackseja

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

130 tonnia ja maissisnackseja 460 tonnia.

Raaka-aineet vastaanotetaan välivarastoon, josta ne annostellaan esikäsittelylinjastolle (peruna) tai suoraan prosessointilinjastolle (kaura, maissi, pelletit). Perunat ohjataan kivenerottelijalle, jossa isoimmat epäpuhtaudet poistetaan. Perunat pestään ja kuoritaan ja ne ohjataan kuljettimella perunalastujen prosessointilinjastolle. Kuorijäte erotellaan vedestä jätelingolla ja se hyödynnetään eläinten rehuksi ja pesuvesi hyödynnetään useaan pesukertaan. Perunat leikataan ja huuhdellaan ja syväpaistetaan rasvakeittimessä. Optisen lajittelijan jälkeen perunalastut maustetaan ja ohjataan pakkauskoneelle. Pakkaukset ohjataan röntgenin läpi myyntierinä pakattaviksi ja varastoitaviksi. Kaura tai maissi ja muut kuiva-aineet annostellaan omille prosessointilinjastoilleen, joista ne siirtyvät sekoitettavaksi. Seos ja vesi annostellaan laitteeseen, jossa pehmeä massa ruiskupuristetaan ruuvilla suuttimen läpi. Snacksit kulkeutuvat seuraavaksi joko leikkaukseen (kaura) ja edelleen rasvakeittimeen tai suoraan kuljetinta pitkin uuniin kuivattavaksi (kaura ja maissi). Pelletit annostellaan suoraan prosessointilinjastolle ja edelleen rasvakeittimeen. Paistamisen tai kuivauksen jälkeen snackseihin lisätään mausteet ja öljy tai juustokuorrute. Seuraavaksi snacksit ohjataan välisiiloon ja edelleen pakattavaksi ja myyntierittäin varastoitavaksi.

Energiantuotantolaitos (max 500 kW) koostuu nestekaasusäiliöstä (6,4 m³/3 200 kg), tarvittavista putkistoista, piipusta (noin 7 m), höyrystinkesuksesta (Zimmer 40 kg/h) ja käyttölaitteena toimivasta kaasupolttimesta. Höyrystinkeskus, jossa nestemäisessä muodossa oleva nestekaasu höyrytetään lämmön avulla höyrymäiseen muotoon, on sijoitettu ulos tuotantolaitoksen seinälle ja höyrystimeltä lähtevä höyrymäisen nestekaasun putki on varustettu kauko-ohjattavalla, sisätiloihin sijoitetulla, pääsulkuventtiilillä. Höyrystimessä on sähkötoiminen lämmitysvastus, joka lämmittää välineeseen olevaa vettä ja glykolin seosta. Välineeste lämmittää höyrystimessä olevaa putkikierukkaa, jossa nestemäinen nestekaasu höyryttyä höyrymäiseksi kaasuksi lämmön vaikutuksesta. Nestekaasusäiliö on sijoitettu maan alle ja säiliön palosuojaus on toteutettu maapeitteellä. Nestekaasusäiliöllä on painelaitteen määräaikaistarkastus neljän vuoden välein ja viimeisin tarkastus on tehty 21.9.2021. Höyrystinkeskuksen tuottamaa energiaa (höyrymäistä kaasua) käytetään lämmön lähteenä rasvankeittimessä kaura- ja muiden snackstuotteiden tuotantolinjastolla, joka sijaitsee avoimessa hallitilassa. Tuotantotiloista lähtee noin 7 metriä korkea piippu ulos rakennuksesta. Nestekaasun käyttölaitte on varustettu välipaineen säätöryhmällä, jolla kaasun paine alennetaan ennen sen johtamista nestekaasun käyttölaitteelle. Höyrystinkeskuksen käyttö ei ole jatkuvaa, vaan noin 400 tuntia vuodessa.

Toiminnassa käytettävät raaka-aineet, polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden käyttömäärät ja varastointi, tankkauspaikat sekä veden käyttö

Raaka-aineiden vuotuiset enimmäiskäyttömäärät ovat: perunaa 8 200 tonnia, maissia 230 tonnia, kauraa 55 tonnia, pellettejä 275 tonnia, auringonkukka-/rapsiöljyä 910 tonnia ja mausteita 26 tonnia. Kaikki raaka-ainetarastot ovat lämmitettyjä ja kaikissa varastoissa on käytössä koko tehdasta koskeva riskinarviointiin perustuva tuhoeläintorjunta. Varastot siivotaan riskinarviointiin perustuvan puhtaanapitosuunnitelman mukaisesti ja siivous on ulkoistettu. Kaikki varastot ovat IFS Food -standardin vaatimusten mukaisia. Kasviöljyt varastoidaan kaksoisvaipallisissa säiliöissä ja ulkosäiliön alle on asennettu valuma-allas, jossa on käytössä vuodoista ilmaiseva hälytinja järjestelmä. Ko. valumaltaan yhteydessä tullaan jatkossa varastoimaan myös kasviöljyjäte sekä öljyjäte.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Toiminnassa käytetään kemikaaleja, pesuaineita ja huollon kemikaaleja seuraavasti:

Kemikaali tai valmiste	Vaaralausekkeet	Käyttö/vuosi
Huollon ja kunnossapidon kemikaalit (silikonit, sprayt, liimat, öljyt, puhdistusaineet)	H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu; H222 Erittäin helposti syttyvä aerosoli; H225 Helposti syttyvä neste ja höyry; H229 Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa; H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa; H315 Ärsyttää ihoa; H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion; H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä; H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä; H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta; H351 Epäillään aiheuttavan syöpää (mainitaan altistumisreitti, jos on kiistatta osoitettu, että vaara ei voi aiheutua muiden altistumisreittien kautta); H362 Saattaa aiheuttaa haittaa rintaruokinnassa oleville lapsille; H372 Vahingoittaa elimiä (tai mainitaan kaikki tiedetyt kohde-elimet) pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa (mainitaan altistumisreitti, jos on kiistatta osoitettu, että vaara ei voi aiheutua muiden altistumisreittien kautta); H400 Erittäin myrkyllistä vesiliöille; H410 Erittäin myrkyllistä vesiliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia; H411 Myrkyllistä vesiliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia; H412 Haitallista vesiliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia; EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua; EUH208 Voi aiheuttaa allergisen reaktion	varastointimäärät alle 20 l
Kaasut	H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu; H230 Voi reagoida räjähtäen jopa ilmattomassa tilassa; H270 Aiheuttaa tulipalon vaaran tai edistää tulipaloa; hapettava; H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa	7 000 kg
Natriumhydroksidi, kiinteä	H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; H315 Ärsyttää ihoa H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä	400 kg
Pesuaineet, emäksinen, klooripitoinen ja ei-klooripitoinen	H400 Erittäin myrkyllistä vesiliöille; H290 Voi syövyttää metalleja; H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; H373 Saattaa vahingoittaa elimiä (tai mainitaan kaikki tiedetyt kohde-elimet) pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa (mainitaan altistumisreitti, jos on kiistatta osoitettu, että vaara ei voi aiheutua muiden altistumisreittien kautta); EUH031 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa	1 200 l ja 200 l
Desinfiointiaineet	H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä; H225 Helposti syttyvä neste ja höyry; H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta; H412 Haitallista vesiliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia	510 l
Desinfiointi- ja valkaisuaine, klooripitoinen	H290 Voi syövyttää metalleja; H400 Erittäin myrkyllistä vesiliöille; H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; EUH031 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa	20 l

Tuotannossa käytettävät kemikaalit varastoidaan erillisissä suljetuissa kemikaalikaapeissa, joille tehdään säännölliset sisäiset ja ulkoiset auditoinnit, seurannat ja huoltotoimenpiteet. Tarkkailu tehdään IFS FOOD-standardien mukaisesti. Keskenään reagoivien kemikaalien varastoinnissa huolehditaan, etteivät ne vuodon sattuessa pääse kosketuksiin keskenään. Kemikaalit säilytetään

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

alkuperäispakkauksissaan tai säiliöissä/astioissa, joiden päällysmarkkinnoista käy ilmi, mikä kemikaali on kyseessä.

Energiantuotantolaitoksen höyrystinkeskuksessa käytetään nestekaasua (propani) ja sen varastosäiliö on 6,4 m³ ja käyttömäärä enintään 32 m³ vuodessa. Säiliö on maapeitteinen.

Tuotannon ja sosiaalitulojen käyttämä vesi ostetaan Pyhännän Vesi Oy:ltä ja se tulee tehtaalle kolmen eri vesiliittymän kautta. Veden käyttömäärä on 30 000 – 39 000 m³ vuodessa. Höyrystinkeskus ja nestekaasulla toimiva lämmitysjärjestelmä ei käytä vettä.

Energian käyttö ja arvio tehokkuudesta

Tehdas ostaa tarvitsemansa sähkön sähköyhtiöiltä ja tehtaan sähköenergian kulutus on 750-975 MWh vuodessa. Tehdas ostaa tarvitsemansa tilojen lämmittämiseen tarvitsemansa energian Latvaenergia Oy:ltä ja tehtaan lämmönkulutus on 7 000-9 100 MWh vuodessa.

Nestekaasun polttoaineteho on enintään 500 kW ja nestekaasua toimitetaan maanalaiseen varastosäiliöön 5-10 kertaa vuodessa. Nestekaasun energiasisältö on korkeampi kuin muilla polttoaineilla ja sen tehollinen lämpöarvo on 46,4 MJ/kg. Nestekaasua käytetään vuodessa enintään 32 m³, joka vastaa noin 16 tonnin nestekaasun käyttömäärää. Käyttömäärä vastaa energiana noin 200 MWh. Maksimikäyttö 40 kg/h vastaa kaasutehona noin 500 kW.

Liikenteen järjestäminen ja liikennemäärä

Tehtaan käyttöön liittyvä liikennöinti (raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden kuljetus) on lisääntynyt viime ympäristöluvan tarkastelusta lisääntyneiden raaka-aine- ja lopputuotemäärien vuoksi. Tehtaalla on kaksi erillistä vastaanottolaituria, laiturit 1 ja 2. Laiturille 1 vastaanotetaan maissi, kaura, pelletit ja mausteet ja sieltä lähtee valmiit pakatut tuotteet. Laiturille 2 vastaanotetaan peruna ja kasviöljyt. Pääasialliset kuljetusreitit ovat Ouluntie (kantatie 88), Maustetie ja Tuotetie. Keskimääräinen liikennemäärä tehtaalle on arviolta 4-5 täysperävaunurekkaa päivässä ja työmatkaliikenne.

Nestekaasusäiliön täytöstä aiheutuva liikenne on 5-10 säiliöautoa vuodessa.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Luvanhakija on esittänyt arvioita BAT:n ja BEP:n soveltamisesta seuraavasti:

Yleinen ympäristönsuojelun taso

Tehtaalla on käytössään laajasti paras käyttökelpoinen tekniikka. Tehtaalla toimitaan ympäristöystävällisesti, ottaen huomioon tuotteiden ympäristövaikutukset ja kustannustehokkuus. Ympäristövaikutuksia ja kustannustehokkuutta seurataan tuotekohtaisesti.

Tehtaalla on käytössään kompensointikondensaattoreita, joiden avulla tehtaan käyttämän sähkön syöttöjännitteen loistehon pääsy verkkoon pystytään estämään. Laitteissa ja koneissa on käytössä taajuusmuuntajia, jotka mahdollistavat moottoreiden pyörimisenergian tehokkaan hyödyntämisen.

Tehtaalla on käytössä optinen laaduntarkkailu ja pakkauskoneet sekä plc-ohjelmointitekniikka.

Pesurien jätevedestä lämpö otetaan talteen siirtämällä se puhtaaseen lisäveteen. Lisäksi tuotannosta tuleva lauhde-energia palautetaan Latvaenergialle, jossa sitä hyödynnetään syöttöveden lämmitykseen.

Tehtaan käyttämä lämpöenergia tuotetaan uusiutuvalla polttoaineella (hakkeella) Latvaenergia Oy:n

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

toimesta. Lisäksi perunalastulinjaston paistoöljyn lämmittäminen tehdään nykyaikaisella putkilämmönvaihtimella sekä kaurasnacksien linjaston paistoöljy lämpenee nestekaasulla.

Jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen

Tehtaalla jätteet lajitellaan asianmukaisesti (paperi, pahvi, metalli, muovi, puu, kasvi- ja jäteöljyt, sekajäte, rasvakaivoliete ja loisteputket).

Biojätteen määrää on saatu vähennettyä ohjaamalla tuotannosta syntyvä mäski, jätelingolla erotettu puhdas kiintoaineksi sekä linjastolta tippuneet ja siten elintarvikkeeksi kelpaamattomat tuotteet nautaeläinten rehuksi tai ulkopuolisen tahon biokaasulaitokselle.

Päästöt ilmaan

Tehtaalta vapautuu ilmaan paljon vesihöyryä, joka muodostuu perunalastujen kuivauksesta. Ouluntielle (kantatie 88) on asetettu huomiomerkit ja ”Ajoittain höyryä tiellä” – lisäkyllit, jotka varoittavat autoilijoita mahdollisesta ajonäkyvyyteen vaikuttavasta haitasta. Höyryn muodostuminen on vähentynyt lämmöntalteenottojärjestelmän käyttöönoton myötä. Liikenteelle höyrystä ei ole ollut merkittävää häiriötä.

Tehtaan tarvitsema lämpöenergia ostetaan Latvaenergia Oy:ltä, joka tuottaa lämpöenergian puupohjaisilla polttoaineilla. Lisäksi tehtaalle on investoitu uusi nestekaasulla lämpiävä rasvakeitin, jota käytetään kaurasnacksien ja pellettien valmistuksessa. Latvaenergia Oy:n tuottamalla puupohjaisella energialla ja nestekaasulla korvataan aiemmin käytössä ollut polttoöljy, jolloin ilmaan kohdistuvat päästöt ovat vähentyneet merkittävästi.

Päästöt veteen ja veden kulutus

Jäteveden muodostumisen ja veden kulutuksen vähentämiseksi parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on käyttää seuraavia menetelmiä:

- Vedenkäytön tehokkuus on parantunut. Tuotannonvolyymien kasvun myötä veden kulutus on noussut, mutta suhteessa tuotantovolyymiin veden käyttö on vähentynyt. Tämä on saatu aikaan tehostamalla prosesseja.
- Muodostuneita viipaloitujen perunoiden pesuvesiä käytetään useampaan kertaan ja samaa vettä käytetään myös perunalastujen siirtämiseen kanaalissa. Perunalastut kelluvat vedessä kuivauksen kautta öljykeittimeen. Ennen lastujen paistoa niiden pinta kuivataan puhalluksen avulla.
- Kylmävesipesurilla erotellaan pienet partikkelit ennen perunalastujen ohjaamista kuumavesipesuriin. Näin vältetään pienten partikkelien liukeneminen kuumaan veteen.
- Kuumavesipesurien jätevesi jäähdytetään siirtämällä lämpö puhtaaseen lisäveteen. Näin vältetään liukeneminen kuumaan.
- Perunalastujen tuotannossa muodostuvat jätevedet puhdistetaan jätelingolla. Jätelinko erottelee kiinteän aineksen vedestä, ennen sen johtamista rasvanerotuskaivon kautta kunnalliseen viemäriverkkoon. Kiinteäaineksi kulkeutuu kuljettimella suoraan konttiin, joka sijaitsee eristetyssä tilassa. Puhdas perunamassa hyödynnetään nautaeläinten rehuksi.
- Jäteveden laatua seurataan näytteenotolla, joka toteutetaan noin viisi (5) kertaa vuodessa.

Jätteet, jätehuolto ja haittaeläinten torjunta

Jätteistä lajitellaan biojäte, kasviöljyt, polttokelpoinen jäte, paperi, pahvi, muovi, metalli, puu ja vaarallinen jäte (ongelmajäte). Tuotantolaitoksen toiminnasta syntyviä jätteitä käsitellään/varastoidaan mm. jätepuristimien avulla (paalaaminen, muovi ja kartonki/pahvi) sekä säilytetään soveltuviissa astioissa sisällä ja ulkona jäteasemalla. Jätejakeet lajitellaan asianmukaisesti ja toimitetaan jätehuoltoyhtiön toimesta kierrätyspisteisiin. Jätehuoltosopimukset on tehty asianmukaisten jätehuoltoyhtiöiden kanssa ja jätteiden kuljetuksista vastaavat kuljetusyrittäjät kuuluvat ELY-

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin.

Tuotannon sivutuotteena muodostuva jätelinkojäte, mäski ja elintarvikekäyttöön soveltumattomat tuote-erät / linjastolta maahan pudonneet tuotteet (arvio noin 160 m³) hyödynnetään ulkopuolisen toimijan biokaasulaitoksessa energiantuotantoon tai eläinten rehuksi maataloilla Eviran asiakasrekisteröinti-ilmoituksen (23.12.2015) mukaisesti. Perunoiden mukana tuleva multa, noin 84 m³ vuodessa, menee uusiokäyttöön maanviljelyyn ja multa varastoidaan ulkona katetulla noin 14 m³:n lavalla, joka tyhjenetään kaksi kertaa kuukaudessa. Rasvakaivoliete kuljetetaan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle, jossa se sekoitetaan imeytysturpeeseen ja kompostoidaan aumassa vuoden ajan kompostointikentällä, josta se siirretään kompostoituneen materiaalin puhdistamoalueella sijaitsevan monimuotoisuuspellon materiaaliksi. Laitoksella on haittaeläinten torjuntasuunnitelma, jota toteuttaa ulkopuolinen desinfiointitoimija. Haittaeläinten torjunta perustuu riskinarvointiin.

Toiminnassa syntyvät jätteet on esitetty seuraavassa:

Jätelaji	EWC-koodi	Määrä/vuosi	Yksikkö	Kuljettaja	Kulj.kerta /vuosi	Vastaanottaja
Kierrätyspaperi	20 01 01	100	kg	Servico Ky	1	Servico Ky
Kartonki/pahvi	15 01 01	16,27	t	Lassila&Tikanoja Oyj		Lassila&Tikanoja Oyj
Muovi	15 01 02	1,32	t	Lassila&Tikanoja Oyj		Lassila&Tikanoja Oyj
Metallijäte	20 01 40	200	kg	Utacon Oy		Utacon Oy
Puujäte	15 01 03	20	m ³	Latvaenergia Oy		Latvaenergia Oy
Sekajäte	02 03 99	20	t	Kuljetusliike Kimmo Hyvärinen		Vestia Oy
Kasviöljyt	20 01 25	13,7	t	Suomen kasviöljykierrätys Oy	9	Suomen kasviöljykierrätys Oy
Mäski	02 03 04	552	t	Kuljetusliike Kimmo Hyvärinen	48	Vuorenmaan Maatila Oy:n biokaasulaitos ja maatalouteen rehuikäyttöön
Elintarvikkeeksi kelpaamattomat tuotteet	02 03 04	360	m ³	Kuljetusliike Kimmo Hyvärinen	18	Vuorenmaan Maatila Oy:n biokaasulaitos ja maatalouteen rehuikäyttöön
Rasvakaivoliete	02 03 05	420	m ³	Kuljetusliike Kimmo Hyvärinen	48	Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy
Loisteputket, vaarallinen jäte	20 01 21	20	kpl	Fortum Oyj	0,2	Fortum Oyj
Jäteöljyt, vaarallinen jäte	20 01 26	50	l	Fortum Oyj	1	Fortum Oyj

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

YMPÄRISTÖKUORMITUS, SEN RAJOITTAMINEN JA ARVIO VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Hakemuksen mukaan tuotantolaitoksella ja energiantuotantolaitoksella ei koeta olevan vaikutusta ihmisen terveyteen. Tehtaalle tuleva ja sieltä lähtevä liikenne on vähäistä ollen keskimäärin 4-5 täysperävaunurekkaa päivittäin, jätehuolto liikenne keskimäärin kaksi kertaa viikossa sekä lisäksi vähäinen työmatkaliikenne. Tiellä ajoittain esiintyvä perunalastujen kuivauksesta aiheutuva vesihöyry ei vaikuta ihmisten terveyteen, mutta voi vaikuttaa hetkellisesti näkyvyyteen Ouluntiellä ajettaessa. Tielle on asennettu varoituskyltit vesihöyrystä. Höyryn muodostuminen on vähentynyt lämmöntalteenottojärjestelmän käyttöönoton myötä.

Jätevedet ja päästöt viemäriin, maaperään ja vesiin sekä niiden vaikutukset ympäristöön

Hakemuksessa todetaan, että perunalastujen tuotannon jätevedet esipuhdistetaan jätelingon avulla, jolloin linko erottelee jätevedestä kiinteän aineksen ennen jäteveden johtamista rasvanerotuskaivoon. Rasvanerotuskaivosta jätevesi kulkeutuu sellaisenaan jätevesiverkoston. Kaikki muukin tehtaan prosesseissa käytettävä vesi sekä tehtaan sisätiloissa muodostuvat jätevedet (tuotantolinjojen ja tehdassalin pesuvedet ja saniteettivedet) ohjataan rasvanerotuskaivon kautta jätevesiverkoston. Rasvanerotuskaivo tyhjenetään kerran viikossa ja kaivossa on automaattinen hälytysjärjestelmä (tieto luvanhakijalta 4.3.2022).

Luvan hakija laatii parhaillaan teollisuusjätevesisopimusta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa ja kartoittaa alueellisen elintarvikelaitosten jätevesien esikäsitteilylaitoksen rakentamista.

Kiinteistöllä muodostuneet hulevedet ohjataan hulevesipumppaamoiden kautta alueella olevaan Pyhännän kunnan ylläpitämään hulevesiverkoston, josta hulevedet kulkeutuvat hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Tehdasalueen kaikki liikennekäytössä olevat alueet on asfaltoitu ja niiden hulevedet johdetaan em. hulevesiverkoston. Tehdasalueen yleisestä siisteydestä huolehditaan eikä alueelta aiheudu päästöjä hulevesien mukana. Raaka-aineiden ja lähtevien valmiiden pakattujen tuotteiden tyhjennykset ja lastaukset tehdään kiinteäpohjaisilla alustoilla, joista vedet johdetaan hulevesiverkoston.

Varastointitilat on suunniteltu siten, että niistä ei aiheudu valumia (mm. kasviöljyt) ympäristöön eikä laitoksen toiminnasta täten aiheudu nestemäisiä päästöjä maaperään, ympäröiviin vesistöihin eikä pohjavesiin. Mikäli vuoto jostain syystä ilmenee laitoksen piha-alueella esimerkiksi kuljetuskaluston öljyvuodon tai rikkoutuneen kasviöljysäiliön takia, imeytetään vuodot imeytysaineeseen ja korjataan talteen. Tehtaan sisätiloissa mahdolliset vuodot kerätään talteen avoimesta lattiakaivosta ja ohjataan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn Vestia Oy:lle tai Ylä-Savon Jätehuollolle (esim. kasviöljyt). Höyrystinkeskuksen tai nestekaasusäiliön mahdollisessa kaasun vuototilanteessa nestekaasu höyrystyy ilmaan, joten se ei imeydy maaperään. Mikäli propaania purkautuu maaperään, se ei sekoitu pohjaveteen, vaan haihtuu ajan kuluessa ilmaan. Nestekaasun runsaampi vuototilanne on erittäin harvinaisen.

Hakijan arvion mukaan tuotantolaitoksella ja energiantuotantolaitoksella ei ole suoraa vaikutusta paikallisiin vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen. Mikäli nestekaasua (propaania) pääsisi vesistöön, propaani ei sekoitu veteen eikä siitä ole vaaraa vesistöille. Tuotantoprosessi on suljettu, joten valumia tehtaan normaaleista toiminnoista ei muodostu. Jätevedet esikäsitellään tehtaalla kiinteän aineksen ja rasvan erottamiseksi ennen jätevesien johtamista jätevesiverkoston. Jätevesiviemäriin johdettavan jäteveden laatua tarkkaillaan siten, että nykyisen ympäristöluvan raja-arvot, pH 6,0 – 11,0, BOD7-pitoisuus enintään 3 500 mg/l ja rasvapitoisuus enintään 150 mg/l, neljännesvuosittaisella tarkkailujaksolla eivät ylitä. Jätevedestä otetaan tarvittavat näytteet noin viisi kertaa vuodessa 16 tunnin kokoomanäytteenä.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Päästöt ilmaan

Perunalastujen kuivauksen yhteydessä tehtaalta purkautuu ulos vesihöyryä, joka voi ajoittain heikentää näkyvyyttä Ouluntienellä (kantatie 88). Vesihöyryn esiintymisestä on tehty varoituskyltit Ouluntien varteen.

Hakijan arvion mukaan tehtaan tai höyrystinkeskuksen toiminta ei lisää hajukuormitusta alueelle.

Melupäästöt ja tärinät

Hakemuksen mukaan tehtaan tai höyrystinkeskuksen toiminnasta ei koeta aiheutuvan alueelle haitallista melua tai tärinää. Tehtaalla ei muodostu ulospäin kantautuvaa ääntä, jolla olisi vaikutusta lähialueelle. Liikenteelle ominaista ääntä esiintyy päivittäin 4-5 täysperävaunurekasta sekä vähäisestä työmatkaliikenteestä ja jätehuoltoautoliikenteestä keskimäärin kahdesti viikossa.

Arvio riskeistä ja toimet onnettomuuksien ja häiriöiden estämiseksi

Tehtaalla on pelastussuunnitelma, jossa määritetään laitoksen käyttö ja paloturvallisuustoimenpiteet, kuten tulipalo tai muu toimintahäiriö, sekä niihin valmistautuminen ja toiminta. Tehtaalla on nimetty käytön ja ylläpidon vastuuhenkilö (tehdaspääällikkö), joka seuraa tehtaan toimintaa ja reagoi mahdollisiin häiriötilanteisiin.

Tehtaalle on luotu hätätilannevalmiusdokumentti, jossa kuvataan erilaisia riskejä, joita tehtaan toiminnassa voi esiintyä ja miten ko. tilanteissa tulisi toimia.

Sähkökatko: Tuotanto keskeytetään tilapäisesti ja linjoilla olevien tuotteiden tilanne arvioidaan ja lisävahingot pyritään estämään mm. purkamalla ekstruuderin. Mahdollisesti elintarvikekäyttöön kelpaamattomat tuotteet käsitellään asianmukaisesti.

Öljy- tai kemikaalivuoto sisätiloissa: Tehtaan sisätiloissa mahdolliset vuodot kerätään talteen avoimesta lattiakaivosta ja ohjataan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn Vestia Oy:lle tai Ylä-Savon Jätehuollolle (esim. kasviöljyt).

Öljy- tai kemikaalivuoto ulkotiloissa: Mikäli vuoto jostain syystä ilmenisi laitoksen piha-alueella (esim. kuljetuskaluston öljyvuoto, rikkoutunut kasviöljysäiliö), imeytetään vuodot imeytysaineeseen ja korjataan talteen. Kasviöljysäiliö on kaksivaippainen ja sen alla on valuma-allas, jossa on vuodoista ilmaiseva hälytysjärjestelmä. Näin ollen kasviöljysäiliössä mahdollisesti tapahtuvasta vuodosta saadaan tieto nopeasti ja vuodot kerättyä talteen valuma-altaasta. Tehtaan ulkotiloissa varastoidaan jatkossa uuden kasviöljysäiliön valuma-altaan yhteydessä myös kasviöljyjäte sekä jäteöljy.

Tulipalo: Tulipalo pyritään rajaamaan mahdollisimman pienelle alueelle. Tulipalojen siivoamiseen ja sammutusjätevesien käsittelyyn käytetään ulkopuolista tahoa. Mahdollisten tulipalosalustojätevesien pääsyn estämisestä hulevesiverkostoon ei ole tehty erillistä suunnitelmaa.

Pajahuone: Pajahuoneessa ei käsitellä suuria öljymääriä eikä siellä korjata koneita, joista voisi rikkoutumisen yhteydessä valua öljyä lattialle. Pajahuoneen vanha avoviemäri on valettu umpeen, joten riskiä öljyn joutumisesta viemäriverkostoon ei ole.

Nestekaasun osalta höyrystinkeskuksen räjähdysuorausasiakirjassa on tehty riskien määrittely ja arviointi seuraavasti:

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

1) Varotoimenpiteet ja järjestelmät;

- Nestekaasusäiliössä on varoventtiilit, jotka avautuvat paineen noustessa liian korkeaksi.
- Säiliöön menevässä nestekaasuputkessa on takaiskuventtiili sekä ulostulevassa putkessa liikavirtausventtiilit. Nämä toimivat teknisinä varojärjestelminä.

2) Tarkastukset:

- Nestekaasulaitteille tehdään silmämääräinen tarkastus noin kolmen viikon välein käytönvalvojan tai hänen määräämään henkilön toimesta.
- Nestekaasujärjestelmän toimintaa tarkastellaan keittimen lämpötilaa seuraamalla. Jos siinä ilmenee ongelmia niin asiaan etsitään syy ja mahdolliset vuodot havaitaan.
- Nestekaasusäiliö on vuokrattu. Vuokranantaja huolehtii säiliön tarkastuksista suunnitellun ohjelman mukaisesti. Tarkastukset hoitaa Inspecta.

3) Olemassa oleva pelastussuunnitelma on päivitetty vastaamaan muuttunutta tilannetta.

Pelastussuunnitelma tarkastetaan vuosittain paloviranomaisen toimesta. Tehtaalla on olemassa oleva räjähdysuojausasiakirja.

TARKKAILU

Elintarviketuotantolaitoksen toimintaa tarkkaillaan vähintään seuraavasti:

Käyttötarkkailu käsittää seuraavat tarkkailut:

Tuotannon prosesseissa mitattavia ja seurattavia parametrejä ovat:

- Rasvakeittimien lämpötila

Tehtaan toiminnasta kertovien tunnuslukujen kirjaaminen ja raportointi:

- Käsiteltävät raaka-ainemäärät: t/vuosi
- Valmistettavien tuotteiden määrät: t/vuosi
- Syntyvät jätteet:
 - jättejakeiden määrät jätelajeittain
 - jätteiden toimituspaikat
 - jätteiden kuljettajat
- Vedenkulutus: kulutettu vesimäärä ja jätevedenmäärä
- Rasvanerotuskaivo: tyhjennystiheys

Päästötarkkailu käsittää seuraavat tarkkailut:

- Ilmapäästöjä tarkkaillaan lähinnä mahdollisten häiriötilanteiden osalta.
- Jätevedet esikäsitellään ennen jätevesiviemäriin johtamista ja niitä tarkkaillaan ottamalla jätevesinäyte noin neljä kertaa vuodessa ja toimittamalla se Ympäristöpalvelut Helmeen ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle.
- Jätevesinäytteestä mitataan mm.
 - pH
 - biologinen hapenkulutus, BOD7 (mg/l)
 - rasvapitoisuus (mg/l)
 - kiintoainepitoisuus (mg/l)
 - kokonaistyyppipitoisuus (mg N/l)
 - kokonaisfosforipitoisuus (mg P/l)
 - sähkönjohtavuus 25°
- Jätteistä pidetään kirjaa jätelajeittain.
- Tehtaan aiheuttama melupäästö on vähäinen ja sen ei katsota lisäävän alueen melutasoa.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Vaikutustarkkailu

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuu vain hyvin vähäisiä päästöjä, joten varsinaiseen vaikutustarkkailuun ei katsota olevan aiheutta.

Mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät sekä niiden laadunvarmistus

Tehtaan mittalaitteiden toimivuus ja luotettavuus varmistetaan tarvittavin huoltotoimenpitein.

Raportointi ja tarkkailuohjelmat

Tuotantolaitoksen tarkkailuraporttiin kirjataan laitoksen toiminta-ajat, käsiteltävien raaka-aineiden ja tuotettujen lopputuotteiden määrät, jätteiden määrät jätelajeittain, niiden toimituspaikat ja kuljettajat sekä vedenkulutustiedot (käyttöveden- ja jäteveden määrät). Lisäksi raportoidaan mahdolliset merkittävät toimintahäiriöt. Hakemuksen mukaan tarkkailuraportti toimitetaan tarkkailusuunnitelmassa määritetysti ympäristölupaviranomaiselle vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä, joskaan tarkkailuraporttia ei ole toimitettu säännöllisesti lupaviranomaiselle. Merkittävät häiriötilanteet kirjataan ja niistä ilmoitetaan tarvittaessa erikseen. Tehtaalla on rehuksi menevien sivutuotteiden tarvitsema rehulupa.

Energiantuotantolaitoksen toimintaa tarkkaillaan räjähdysuojasiasiakirjan kohdan 13. (Tarkastukset ja valvonta) mukaan vähintään seuraavasti:

- sähkölaitteiston määräaikaistarkastukset
- nestekaasun käyttölaitoksen määräaikaistarkastukset
- räjähdysvaarallisten tilojen kunnon valvonta

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo ja tiedottaminen

Hakemus on saapunut Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle 24.8.2021 ja sitä on täydennetty 3.9 ja 23.9.2021. Hakemuksen vireillä- ja nähtävillä olosta on kuulutettu ja kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty yleisesti nähtävänä Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla 29.9.-5.11.2021. Kuulutusaikaa on 22.10.2021 jatkettu 22.11.2021 asti. Naapurikiinteistöjen omistajille ja haltijoille on lähetetty 5.10.2021 kirjallisesti tieto hakemuksen nähtävillä olosta.

Lausunnot pyydettiin Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Pyhännän kunnalta, Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:ltä ja Pyhännän Vesi Oy:ltä. Pyhännän Vesi Oy ei antanut lausuntoaan.

Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, 17.11.2021 saapunut lausunto:

"Pyhännän sipsitehtaan toiminta on aloitettu vuonna 1979 Pyhännän Einestuotanto-nimellä. Sipsitehtaan toiminta on ollut myös Raisio-yhtymällä ja vuodesta 2001 lähtien Real Snacks Oy:llä. Real Snacks Oy:n toiminta on hyväksytty elintarvikevalvontaviranomaisessa viimeksi 1.2.2008, jolloin toimintaa on muutettu olennaisesti. Nyt voimassa olevan elintarvikelain mukaan Real Snacks Oy:n toiminta on rekisteröitävää elintarviketoimintaa (elintarvikelaki 297/2021 § 10). Real Snacks Oy:n elintarvikehuoneistohyväksyntä on edelleen voimassa.

Elintarvikejätteet, syötäväksi kelpaamattomat sivutuotteet ja muut jätteet on poistettava mahdollisimman pian tiloista, joissa on elintarvikkeita, jotta vältetään niiden kerääntyminen. Elintarvikejätteet, syötäväksi kelpaamattomat sivutuotteet ja muut jätteet on kerättävä suljettaviin astioihin, jollei elintarvikealan toimija pysty osoittamaan toimivaltaisille viranomaisille, että muut käytössä olevat astiat tai poistojärjestelmät ovat soveliaita. Astioiden on oltava rakenteeltaan tarkoituksenmukaisia, ne on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden on oltava helposti puhdistettavia ja

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

tarvittaessa desinfioitavia. Elintarvikejätteiden, syötäväksi kelpaamattomien sivutuotteiden ja muiden jätteiden säilyttämisestä ja hävittämisestä on huolehdittava asianmukaisesti. Jätteiden säilytysalueet on suunniteltava ja hoidettava siten, että ne voidaan pitää jatkuvasti puhtaina ja tarvittaessa suojata ne eläimiltä ja tuhoeläimiltä. Kaikki jätteet on poistettava hygieenisellä ja ympäristöä säästävällä tavalla asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti, eivätkä ne saa saastuttaa suoraan tai epäsuorasti. (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004)

Jätteiden säilyttäminen, kerääminen, kuljettaminen, käsittely ja hyödyntäminen sekä jäteveden johtaminen ja puhdistus on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Viemäri siihen liittyvine puhdistus- ja muine laitteineen on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja kunnossapidettävä siten, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. (Terveydensuojelulaki 763/1994, 22 §)

Viemäri on sijoitettava, rakennettava ja hoidettava niin, ettei siitä aiheudu talousveden tai maaperän terveydellisen laadun huonontumista. Nestemäisten jätteiden kokoaminen tiiviiseen säiliöön tai imeyttäminen maahan on tehtävä siten, ettei siitä aiheudu maaperän tai talousveden pilaantumisen vuoksi terveyshaittaa. Jätteiden keräysastiat tai -välineet ja jätehuone on sijoitettava ja hoidettava siten, ettei niistä aiheudu hajua tai muuta terveyshaittaa ja etteivät eläimet pääse niihin. Kiinteille jätteille tarkoitettuihin astioihin tai muihin keräysvälineisiin ei saa koota nestemäisiä jätteitä. Astioiden ja keräysvälineiden kunnosta ja puhdistuksesta on huolehdittava asianmukaisesti. (Terveydensuojeluasetus 1280/1994, 11 §, 12 §)

Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Real Snacks Oy:n ympäristölupahakemuksen mukaan toiminta ei muutu oleellisesti terveydensuojelun näkökulmasta. Terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan tässä lausunnossa edellä mainitut lainsäädäntövaatimukset tulisi kuitenkin ottaa soveltuvin osin huomioon Real Snacks Oy:n ympäristöluvassa.”

Pyhännän kunta/kunnanhallitus, 22.11.2021 saapunut lausunto:

”Taustaa: Toiminta sijoittuu Pyhännän vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (1-luokka) luokitellulle Leiviskänkankaan alueelle ja laitoksen jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle.

Ne elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle ja jotka käsittelevät tai jalostavat mm. lihaa tai lihatuotteita, perunaa tai juureksia, vihanneksia ja öljykasveja ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 4. esitettyjä määriä, ovat ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaan ilmoituksenvaraisia toimintoja. Tällainen toiminta edellyttää kuitenkin ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaan, koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle.

Samanaikaisesti haetaan toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa olemassa olevalle nestekaasua käyttävälle lämmöntuotantolaitokselle eli energiantuotantolaitokselle. Energiantuotantolaitoksesta, jonka polttoaineteho on vähintään 1 mutta alle 50 megawattia, on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Polttoaineteholtaan myös tätä vähäisempi energiantuotantolaitostoiminta edellyttää kuitenkin ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaan, koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle.

Kuvaus toiminnasta: Lupaa haetaan pääraaka-aineena käytettävien perunan, maissin, kauran,

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

elintarvikepellettien, auringonkukka-/rapsiöljyn sekä mausteiden käytölle, joista valmistetaan perunalastuja ja muita snackstuotteita, kuten mm. maissi- ja kaurapohjaisia snackseja sekä pellettejä. Lupaa haetaan seuraaville valmistusmäärille: perunalastut 1 850 t/vuosi, pelletit 350 t/vuosi, kaurasnacksit 130 t/vuosi ja maissinacksit 460 t/vuosi. Nykyiset, vuoden 2021 arvioidut valmistusmäärät ovat vastaavasti perunalastuja 1 400 t, pellettejä 270 t, kaurasnackseja 100 t ja maissinacksit 350 t.

Real Snacks Oy käyttää puhdasta vettä vuodessa noin 30 000-39000 m³. Yritykseltä tulee jätevedettä kunnan viemäriverkostoon noin 30 000 m³ vuodessa. Vanhassa ympäristöluvassa jätevesien BOD7 raja-arvona on 3500 mg/l, rasvapitoisuuden raja-arvona 150 mg/l ja Ph:n raja-arvona 6-11. Viimeisimpien tulosten mukaan BOD7 arvo on vaihdellut välillä 1100-2800 mg/l, rasvan arvo on vaihdellut välillä 35-250 mg/l ja Ph:n arvo vaihdellut välillä 5,1-10. Mikäli Real Snacks ei olisi tehnyt aikanaan investointia dekantteriin, niin BOD7 arvot olisivat huomattavasti korkeammat.

Kunnan viemäriverkoston ja siirtoviemärin kautta jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Siikalatvan keskuspuhdistamolle Rantsilaan. Keskuspuhdistamon BOD7-arvoja on seurattu koko sen toiminnan ajan. Tulevan jäteveden BOD7 arvo on ollut vuosina 2018-2020 keskimäärin 577,50 mg/l. Keskuspuhdistamon puhdistamon mitoitusravona BOD7 (kapasiteettina) on käytetty 650 mg/l.

Real Snacks Oy laatii parhaillaan teollisuusjätevesisopimusta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa ja luvanhakijan arvion mukaan sopimus on valmis 31.12.2021 mennessä. Kiinteistöllä muodostuneet sade- ja hulevedet johdetaan hulevesiverkostoon, josta ne kulkeutuvat öljyn- ja hiekanerotimien kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheudu päästöjä vesistöön tai maaperään. Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheudu myöskään haju- tai muita päästöjä ilmaan.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 15.11.2021 käsitellyt lausuntopyyntöä ja lausuu kannanottonaan seuraava:

- *Kunnan viemäriin johdettavan jäteveden laatu, määrä ja ehdot määritellään Real Snacks Oy:n ja Siikalatvan keskuspuhdistamon välisessä teollisuusjätevesisopimuksessa. Kunnan jätevesiverkostolle on haasteellisinta rasvan määrä ja Siikalatvan keskuspuhdistamolle BOD7 määrä.*
- *Teollisuusjätevesisopimuksen tavoitteet:*
 - *BOD7 raja-arvo pitää pudota nykyisestä tasosta (orgaanisen aineen, kiintoaineen, rasvan ja fosforin kuormitus pitää minimoida)*
 - *Rasvan raja-arvo pitää pudota nykyisestä tasosta*
 - *Viemäriin johdettavan jäteveden lämpötilan pitää olla sellainen, ettei siitä aiheudu saostumia viemäriinjoihin*
 - *Vuorokautisista kuormitusta pitää saada tasaisemmaksi*
- *Viemäriin menevän jäteveden laatu, määrä, lämpötila ja kuormituksen epätasaisuus pitää minimoida:*
 - *Tehtaan sisällä olevalla teknologialla*
 - *Maksimituotannolle mitoitetuilla sakan- ja kiintoaineen erotuskaivoilla*
 - *Maksimituotannolle mitoitetuilla rasvanerotuskaivoilla*
 - *Selvitys kaivojen kapasiteetin riittävydestä pitää toimittaa ennen uuden tuotannon käynnistämistä*

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

- Mikäli edellä olevilla toimenpiteillä ei päästää teollisuusjätevesisopimuksessa määriteltyihin tavoitteisiin ja ehtoihin, niin pitää ottaa käyttöön välittömästi kaikki muut teknologiat
 - Teollisuusjätevesisopimusta päivitetään aina tarpeen mukaan vastaamaan vallitsevaa tilannetta ja mahdollista ylikuormitusta
 - Jäteveden laatua seurataan viranomaisen hyväksymällä tarkkailusuunnitelmalla
- Toiminnasta ei saa aiheutua päästöjä vesistöön tai maaperään. Myöskään haju- tai muita päästöjä ilmaan toiminnasta ei saa aiheutua.
 - Yrityksellä pitää olla valmiina riskianalyysi ja toimenpiteet tilanteessa, jossa jätevesiä ja lauhdevesiä pääsisi maaperään
 - Yrityksellä pitää ilmoittaa tuotantomäärien vuosiennusteet (2-3 vuoden ennuste) kunnalle ennakkoon, jotta syntyvän jäteveden määrän muutoksesta johtuviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä riittävän ajoissa
 - Yrityksille pitää antaa 3 vuoden siirtymäaika, jolloin teollisuusjätevesisopimukseen kirjattuja raja-arvoja ja vaikutuksia jäteveden hintaan ei oteta käyttöön. Siirtymäaikana haetaan tekniset ratkaisut jätevesien käsittelyyn yhdessä, joilla pystytään turvaamaan elintarviketeollisuuden kasvu myös tulevaisuudessa. Siirtymäaikana ei yrityksille saa kohdistua sanktiota.”

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 25.11.2021 saapunut lausunto:

”Hakemus

Real Snacks Oy hakee perunalastuja sekä muita snackstuotteita valmistavaa elintarviketuotantolaitosta koskevaa ympäristölupaa. Kysymyksessä on toiminnan olennainen muuttaminen ja olemassa olevan ympäristöluvan päivittäminen vastaamaan laitoksen toimintaa. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Toiminta sijoittuu Pyhännän keskustaaajamasta noin 3 km pohjoisluoteeseen Ouluntien (kantatie 88) länsipuolelle Leiviskänkankaan teollisuusalueelle kortteliin 202, sen itäosaan.

Toimintaan tarvittava käyttövesi otetaan Pyhännän Vesi Oy:n vesijohtoverkostosta kolmen eri vesiliittymän kautta. Käyttöveden kulutus on 30 000–39 000 m³ vuodessa eli noin 100 m³ vuorokaudessa. Vettä käytetään perunoiden, välineiden, laitteiden ja tilojen pesuun, kivenerottajan toiminnassa, snackslinjastojen ekstruuderissa ja sosiaalituloissa.

Tehtaalla on höyrystinkeskus, joka käyttää polttoaineena nestekaasua. Höyrystinkeskus on sijoitettu ulos tuotantolaitoksen (halli) seinälle (varustettu kauko-ohjattavalla pääsulkuventtiilillä) ja nestekaasusäiliö (6,4 m³) maan alle, jossa varastoidaan nestekaasuseosta C, propaani. Nestekaasusäiliön palosuojaus on toteutettu maapeitteellä. Nestekaasu siirretään säiliöstä maanalaista teräsputkea pitkin höyrystinkeskukselle. Höyrystinkeskuksen käyttö ei ole jatkuvatoimista, vaan sitä käytetään noin 400 tuntia vuodessa. Tämän lisäksi on ns. pajahuone, jossa varastoidaan tuotantolaitoksen kunnossapitoon liittyviä työkaluja mm. hitsauslaitteita, ja niihin tarvittavia voiteluaineita ja öljyjä. Pajahuoneessa olemassa oleva kaivo on suljettu, huoneessa on ainoastaan käsienpesupiste, josta vedet johdetaan viemäriin. Tilassa ei ole avoviemäriä, vaan ainoastaan valetun kaivon sisälle jäänyt viemäriputki käsienpesupisteelle. Tilassa ei ole erillistä öljynerotuskaivoa. Avoviemäriin sulkemisella varmistetaan, ettei öljyjä pääse viemäriverkostoon.

Kasviöljyt varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä ja ulkosäiliön alle tullaan asentamaan valuma-allas sekä hälytinjärjestelmä. Valuma-allas ja hälytinjärjestelmä tullaan asentamaan 31.12.2021 mennessä. Ko. valuma-altaan yhteydessä tullaan jatkossa varastoimaan myös kasviöljyjäte sekä jäteöljy.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Alueen ympäristöllinen merkitys

Real Snacks Oy:n kiinteistö sijaitsee Leiviskänkankaan pohjavesialueella, tarkemmin sanottuna sen varsinaisella muodostumisalueella. Leiviskänkangas (11630001) on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jolla sijaitsee Pyhännän Vesi Oy:n vedenottamo. Pohjavesialue on luokiteltu riskipohjavesialueeksi, koska sillä sijaitsee useampia riskitoimintoja. Leiviskänkankaan vedenottamo sijaitsee pohjavesialueen keski-/pohjoisosassa ja noin 850 metriä luoteeseen hakemuksen mukaiselta kiinteistöltä. Pohjaveden päävirtaussuunta on vedenottamolle päin. Noin 600 metriä pohjoislounaaseen sijaitsee Pyhännän entinen päävedenottamo (Kamula), joka on poistettu käytöstä vuonna 1991. Leiviskänkankaan vedenottamo on aika-ajoin ylikuormitettu, sillä sieltä otetaan ajoittain vettä enemmän kuin vesilain mukainen lupa sallii.

Toiminta sijoittuu luvanhakijan omistamalle määrälalle. Alueella on kaavamerkintä TY "Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia." Real Snacks Oy:n kiinteistö sijaitsee kunnan kaavoittamalla Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 202. Asemakaavan muutos ja laajennus on hyväksytty Pyhännän kunnanvaltuustossa 16.12.2019. Asemakaavamääräyksen mukaan korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja -varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Säiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä. Polttoainesäiliöissä ja nestemäisten kemikaalien säiliöissä tulee olla kaksinkertainen suojaus (esimerkiksi kaksivaippainen säiliö sijoitettuna tiiviiseen suoja-altaaseen). Sekä sisä- että ulkotiloissa olevissa säiliöissä tulee olla vuotojen tarkkailu- ja hälytysjärjestelmä.

Alueella saa asemakaavan mukaan imeyttää vain puhtaita hulevesiä. Tiet, liikennealueet ja varastoalueet tulee päällystää siten, että niiltä ei pääse maaperään pohjavedelle haitallisia aineita. Hulevedet tulee johtaa näiltä alueilta öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Hakemuksessa on esitetty, että kiinteistöllä muodostuneet hulevedet ohjataan hulevesipumppaamon kautta alueella olevaan hulevesiverkostoon, joka ohjaa ne öljyn- ja hiekanerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle hakemuksen liitteen 4 mukaisesti. Tehdasalueen Pyhännän puoleisen lastauslaiturin hulevesipumppaamosta hulevedet ohjataan käytössä olevaan kunnan hulevesiverkostoon, joka on esitetty liitteessä 21. Tehdasrakennuksen rännivedet ohjautuvat Piippolan puoleisen pumppaamon kautta kunnan hulevesiverkostoon. Tehdasalueen takapihan puoleiset pintavedet johdetaan takapihalla sijaitsevaan hulevesikaivoon, josta ne johdetaan kunnan hulevesiverkostoon.

Hakemuksen mukaiset teollisuusjätevedet ja niiden käsittely Siikalatvan Keskuspuhdistamolla
Siikalatvan Keskuspuhdistamolla puhdistetaan keskitetysti Kestilän, Piippolan, Pulkkilan, Pyhännän sekä Rantsilan taajamien viemäriverkoston alueella syntyvät yhdyskuntien- ja teollisuusjätevedet. Puhdistamo ottaa vastaan myös alueen saostus- ja umpikaivolietteet joko suoraan Siikalatvan puhdistamolle tai Pyhännän, Kestilän ja Pulkkilan taajamissa sijaitsevien tasausalaiden kautta. Puhdistetut jätevedet johdetaan Kärähtämänojan ja Levänojan alaosan kautta Siikajokeen Rantsilan taajamasta alavirtaan. Kuivattu liete kompostoidaan avoauimoissa puhdistamoalueella olevalla kompostointikentällä.

Siikalatvan Keskuspuhdistamo on etuselkeyttämöllä varustettu bioroottorilaitos, jossa fosforin poisto tapahtuu pääosin jälkiselkeytyksessä.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Puhdistamon mitoitussarvot ovat seuraavat:

Keskimääräinen viemäriveresimäärä 1 700 m³/vrk eli 85 m³/h.

Tuntivirtaama (mitoitus) 166 m³/h

Suurin virtaama 290 m³/h

BOD7-kuorma 650 kg/vrk

Kokonaisfosforikuorma 20 kg/vrk

Kokonaistypikuorma 100 kg/vrk

Kiintoainekuorma 575 kg/vrk

Bioroottorit on mitoitettu BOD-kuormalle 455 kg/vrk. Roottoripinta-ala on 6x8 120 m² eli 48 700 m². Mitoitustilanteessa roottorien kuormitus on 9,3 g/m²-vrk. Orgaanisen aineen poiston vaatima pinta-ala bioroottoreissa suurenee, kun jäteveden lämpötila laskee. Siikalatvan keskuspuhdistamolla tulevan jäteveden lämpötila keväällä on vain 3–4,5 astetta. Bioroottorien tulevaa mitoitukskuormitusta ei voi merkittävästi ylittää puhdistustulosta heikentämättä.

Laitokselle tulevat virtaamat ovat pääosin mitoitukseen sopivat, mutta tuleva kuormitus on huomattavan suuri mitoitukseen nähden ja tulevan veden lämpötila laskee pitkissä siirtoviemäriinjoissa. Jatkuva liian iso tuleva kuormitus laitoksen mitoitukseen nähden, joka mahdollisesti sisältää myös rasvaa sekä vaihtelee määrällisesti runsaasti, vaikeuttaa puhdistusprosessia ja siten heikentää puhdistustulosta ja puhdistamon kykyä saavuttaa ympäristöluvan mukaiset lupamääräykset. Rasva vaikuttaa bioroottorin pinnalle muodostuvan biofilmiin ja estää sitä toimimasta suunnitellulla tavalla. Bioroottorin lamellit eivät myöskään kestä fyysisistä rasitusta, joka aiheutuu niiden pinnalle muodostuvan liiallisen painon lisääntymisestä. Rasva tukkii myös viemäriverkostoa. Teollisuuden esikäsittelemättömien jätevesien vuoksi Siikalatvan Keskuspuhdistamolta lähtevän pitoisuuden ja/tai reduktion osalta ympäristöluvan lupamääräysten saavuttaminen on välillä ollut haastavaa. Real Snacksin Oy:n teollisuusjätevedet johdetaan Pyhännän kunnan omistamaa viemäriverkostoa pitkin Siikalatvan Keskuspuhdistamolle.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lausuu hakemuksesta seuraavaa
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (jäljempänä ELY-keskus) tuo esille, että toiminnasta syntyvien jätevesien pitoisuudet poikkeavat normaaleista yhdyskuntien jätevesistä ja niiden johtaminen suoraan ilman riittävää esikäsitelyä aiheuttaa haittaa sekä puhdistamon toiminnalle että viemäriputkistolle. Mainitut jätevedet on esikäsiteltävä siten, että ne eivät tuki viemäreitä, haittaa puhdistusprosessia eivätkä lietteen mahdollista hyötykäyttöä. Real Snacks Oy on laatimassa teollisuusjätevesisopimusta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, jossa sovitusti Real Snacks Oy:n lähtevät teollisuusjätevedet esikäsitellään sille tasolle, että ne voidaan vastaanottaa puhdistamolle ilman puhdistusprosessin ja lupamääräysten häiriintymistä.

Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa Leiviskänkankaan pohjavesialue on arvioitu olevan riskialue pohjaveden kemiallisen tilan kannalta. Pohjavesialueella sijaitsee riskitoimintoja nimenomaan Leiviskänkankaan teollisuusalueella. Vesienhoitolain (1299/2004) 21 §:n tarkoitetun hyvän tilan säilyttämiseksi uusien pohjavesiriskien sijoittumista pohjavesialueelle pyritään välttämään ja olemassa olevien toimintojen riskiä vähentämään.

ELY-keskus toteaa, että hakijan esittämät tiedot (ja ympäristöviranomaiselta saadun lisätiedon perusteella) hulevesien johtamisesta ja käsittelystä ovat oikeanlaiset, mikäli toteutus on asemakaavan mukainen. Lisäksi tulee voida varmistua hiekan- ja öljynerotuskaivojen kapasiteetin sekä tarkistus- ja tyhjennystiheyden riittävydestä.

ELY-keskus tuo esille, että nestekaasu on vaarallinen kemikaali. Pienimmistä (alle 10 m³)

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

nestekaasusäiliöstä on ilmoitettava pelastusviranomaiselle vähintään kuukausi ennen toiminnan aloittamista. TUKES valvoo suurempia nestekaasua käyttäviä laitoksia. ELY-keskus toteaa, että nestekaasun säilytys maapeitteisesti ei vastaa asemakaavassa määrättyä.

Lupaviranomaisen tulee ottaa edellä mainitut seikat huomioon lupaharkinnassa.”

Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy, 22.11.2021 saapunut lausunto:

”Yhtiömme on perustettu v.2004 jäteveden puhdistamiseen. Yhtiön perustajina olivat Kestilän, Piippolan, Pulkkilan, Pyhännän ja Rantsilan kunnat. Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n omistuksessa on n. 125 km siirtoviemäriä, keskuspuhdistamo, 3 kpl tasausaltaita ja 223 kpl pienpumppaamoja. Kun siirtoviemäri valmistui v. 2007 lopulla ja Pyhännän tasausallas, jätevedet johdettiin Pyhännältä tasausaltaan ja siirtoviemärin kautta keskuspuhdistamolle Rantsilaan. Siirtoviemäri rakennettiin Pyhännältä Kestilän tasausaltaan kautta Rantsilaan. Siirtoviemäri on Linjapumppaamoja n. 5 km välein, joiden kautta jätevesi pumpataan seuraavalle pumppaamolle.

Keskuspuhdistamo valmistui v. 2007 alussa ja siihen johdettiin tällöin Kestilän, Piippolan, Pulkkilan ja Rantsilan kuntien taajamien jätevedet ja vuoden lopulla myös Pyhännän taajamien ja elintarviketeollisuuden jätevedet. Puhdistamon malliksi valittiin bioroottorilaitos, koska kuntien taajamissa oli runsaasti hulevesiä/vuotovesiä. Silloinen toinen vaihtoehto oli aktiivilietelaitos. Aktiivilaitos tarkoittaa, että puhdistamolla tulevaa lietettä kierrätetään loppupäästä puhdistamon alkuun, jolloin saadaan biologia laitoksessa toimimaan, kun hulevesiä on runsaasti jätevedessä, on kierrätettävä jätevesi laimeaa, biologinen toiminta vähenee ja sitä myöten puhdistusteho heikkenee. Bioroottorilaitos kestää huomattavasti paremmin hulevesiä. Laitoksessa ei kierrätetä lietettä. Nykyisin on vielä hulevesiä runsaasti varsinkin Kestilän ja Piippolan kylien taajamissa.

Yhtiön maa-alueelle rakennettiin n. 35 ha kosteikko v. 2005. Kosteikon läpi johdetaan puhdistamolta tuleva puhdistettu jätevesi. Kosteikolla kasvit ym. vähentävät vielä typpi- ja fosforipitoisuuksia. Myös kiintoaine ja Bod7 atu:n pitoisuudet vähenevät.

Feelia Oy:n ympäristöluvassa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus lausunnossaan, ilmoitti, että Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy ja Feelia Oy pitäisivät keskenään laatia teollisuuden jätevesisopimus ja samassa lausunnossaan totesi myös, että keskuspuhdistamon tuleva jäteveden kuormitus on liian korkea ja ylittää puhdistamon mitoituksen vuodelta 2020.

Yhtiömme esitti Real Snacks Oy:n edustajille, että yhtiöiden pitäisi laatia myös teollisuuden jätevesisopimus tämän vuoden keväällä. Real Snacks Oy:n osalta oli useilta vuosilta jätevesinäytteitä ja myös yhtiö otti kolmelta kuukaudelta kokoamanäytteet lähtevästä vedestä. Mm näiden pohjalta Afry Oy:n Maija Vilpanen on laatinut liitteenä olevan asiantuntija lausunnon osan. Elintarviketeollisuuden jätevesikuormitus on ollut kasvussa yhtiöiden kasvun myötä. Nykyisin elintarviketeollisuuden toimijoita ovat: Feelia Oy, Maustaja Oy ja Real Snacks Oy, aikaisemmin toimijoita olivat Maustaja Oy ja Real Snacks Oy. Yhtiöiden jäteveden määrä- ja laatu vaihtelevat tuotannon mukaisesti.

Yhtiömme lähtökohtana on, että kasvava jäteveden kuormitus pitäisi leikata Pyhännällä, koska se olisi käsityksemme mukaan kustannustehokkainta silloin. Kun elintarviketeollisuudelle on yhteisesti jyvitetty tämä nykyinen kuormitus ja on otettu myös tuotannon kasvua huomioon, on asiantuntija päässyt Real Snacks Oy:n osalta lausunnon mukaisiin raja-arvoihin. Yhtiömme tärkein tavoite on, että Pyhännän elintarviketeollisuudelle mahdollistetaan mahdollisimman hyvät tuotanto-olosuhteet ja kasvun mahdollisuudet. Tämä tarkoittaisi yhtiömme käsityksen mukaan em. toimijoiden jätevesien yhteistä esikäsittelylaitosta Pyhännälle. Jätevesien yhteisen kuormituksen leikkaaminen yhteisellä esikäsittelylaitoksella mahdollistaa myös yritysten tulevaisuuden kasvun. Yhtiöllämme on Hyxo Oy:n kanssa vireillä pilottihanke MBBR esikäsittelylaitoksen toiminnasta elintarviketeollisuuden jätevesille

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Pyhännällä ensi keväänä. Myös Pyhännän kunta selvittää Operon yrityksen avulla mm. Pyhännän vesihuollon tulevaisuutta. Asiantuntijan lausunnon määräaikaisten tavoite on, että sillä aikajänteellä elintarviketeollisuuden jätevesien mm. kuormitus asiat on ratkaistu Pyhännällä ja myös puhdistamolle tulevan jäteveden kuormitus on alle laitoksen mitoituksen.

Liitteenä seuraavassa on AFRY Oy:n laatima asiantuntijalausunto Real Snacks Oy:n ympäristölupahakemuksesta:

Tausta

Real Snacks Oy johtaa jätevetensä Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle Pyhännän kunnan jätevesiviemäriverkoston kautta. Real Snacks Oy:llä on liittymissopimus Pyhännän kunnan kanssa. Siikalatvan Keskuspuhdistamon tulokuormitus on kasvanut voimakkaasti elintarviketeollisuuden kuorman kasvun vuoksi. Jätevedenpuhdistamolla on kasvaneen teollisuuskuormituksen johdosta tapahtunut viime vuosina lupaehtojen ylityksiä varsinkin BOD7:n osalta. Puhdistamolla on haasteena elintarviketeollisuuden yrityksistä tulevan kuorman voimakas vaihtelu. Puhdistamolla ei ole kapasiteettia ottaa vastaan lisääntyvää teollisuusjätevesikuormitusta.

Real Snacks Oy:n jätevesikuormituksen on jo pitkään tunnistettu aiheuttavan puhdistamon ylikuormittuneisuutta. Real Snacks Oy:n jätevesien aiheuttamaa kuormitusta on selvitetty vuosina 2009-2010. Selvitysten perusteella puhdistusprosessin toiminnan kannalta merkittävin ongelma on Real Snacks Oy:ltä tuleva orgaaninen kuorma, varsinkin liuenneessa muodossa jätevedessä oleva perunan tärkkelys. Tärkkelyksen hajoaminen jätevedenpuhdistusprosessissa on hidasta, mikä on näyttäytynyt Siikalatvan Keskuspuhdistamolla tärkkelyksen kertymisenä bioroottoriin johtaen prosessivaiheen toiminnan häiriintymiseen ja bioroottorin huoltotarpeen lisääntymiseen. Myös jätevesien mukana tulevaa rasvaa kertyy bioroottoriin sekä altaiden seinämiin. Elintarviketeollisuuden jätevesien aiheuttamia ongelmia on pyritty ratkaisemaan Siikalatvan Keskuspuhdistamolla lisäämällä kemikalointia (esi- ja jälkisaostus, polymeerin lisääminen), mutta nämä toimenpiteet eivät ole riittäneet.

Siikalatvan Keskuspuhdistamon ympäristölupahakemuksen laatimishetkellä (vuonna 2003) Real Snacks Oy:n ennakoitu pääraaka-aineen volyyymi (perunamäärä) oli 1-1,5 Mkg/a. Tuotantokapasiteetti on kasvanut moninkertaisesti tästä tasosta. Nykyisellään perunan osalta volyyymi on maksimissaan n. 8,2 Mkg/a, mistä on vuonna 2021 toteutunut 6,3 Mkg/a. Tärkkelyspitoisia jätevesiä on johdettu Siikalatvan Keskuspuhdistamolle vuodesta 2007.

Real Snacks Oy:n jätevesien BOD7-pitoisuus on vaihdellut välillä 1 000-3 900 mg/l vuosina 2019-2021. Vuoden 2020 keskimääräisellä BOD7-kuormituksella Real Snacks Oy vastasi 43 % Siikalatvan Keskuspuhdistamon BOD7-mitoituskuormituksesta. Maksimikuormituksilla BOD7- kuormitus voi olla moninkertainen. Myös Real Snacks Oy:n kiintoaine- ja kokonaisfosforikuormat muodostavat merkittävän kuormituksen puhdistamalle.

Arvio Real Snacks Oy:n keskimääräisestä osuudesta Siikalatvan Keskuspuhdistamon mitoituskuormituksesta vuonna 2020 on esitetty seuraavassa taulukossa:

Suure	Siikalatvan Keskuspuhdistamon mitoitusarvot	Real Snacks Oy:n jätevedet v. 2020	Real Snacks Oy:n %-osuus puhdistamon mitoitusarvoista
Qkesk [m ³ /d]	1 575	118	7,5 %
BOD7 [kg/d]	650	282	43 %
Kok. P [kg/d]	20	2,8	14 %
Kiintoaine [kg/d]	575	195	34 %

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Tehtaan jätevesien esikäsittely on selvityksissä todettu puutteelliseksi. Nykyinen esikäsittely koostuu dekantterista (linko), seulasta kiintoaineksen erottamiseksi vedestä, sekä rasvanerotuksesta. Kiintoaineen- ja rasvanerotus eivät nykyisillä tuotantomäärillä toimi. Viemäroittävän jäteveden kiintoainepitoisuus on ollut 500-5 700 mg/l ja rasvapitoisuus on ollut 230-830 mg/l vuosina 2019-2021. Kiintoaineen on todettu ehtivän hajota jo matkalla jäteveden puhdistamolle niin paljon, että sen laskeuttaminen jätevedenpuhdistamolla ei ole enää mahdollista olemassa olevan prosessin puitteissa. Rasva ja kiintoaine voivat aiheuttaa tukoksia ja ylimääristä kunnossapitotarvetta myös Pyhännän kunnan omistamassa jätevesiverkostossa sekä Siikalatvan Keskuspuhdistamon omistamassa siirtoviemärissä. Tukokset voivat johtaa jäteveden päätyksen viemärylivuotoina ympäristöön.

Ehdotus esikäsittelyvaatimuksista ja raja-arvoista:

Nykyinen jätevesien esikäsittely Real Snacks Oy:llä on todettu riittämättömäksi eikä se poista nykyisellään lainkaan jäteveteen liuennutta tärkkelystä. Siikalatvan Keskuspuhdistamon tulokuormitus tulee saada kestäväälle tasolle, jotta puhdistamo voi täyttää ympäristölupansa lupamääräykset.

Puhdistamon toiminnan varmistamiseksi ja ylikuormituksen poistamiseksi Real Snacks Oy:n teollisuusjätevesille tulee toteuttaa esikäsittely, jolla leikataan nykyistä kuormitusta merkittävästi. Esikäsittelyn tavoitteena tulee olla poistaa liuennutta tärkkelystä jätevedestä. Esikäsittely voitaisiin toteuttaa Pyhännän elintarviketeollisuuden yritysten yhteisenä esikäsittelylaitoksena. Suositeltavaa on myös jätevesivirtaaman tasaus, jolla pystyttäisiin välttämään hetkelliset piikkikuormitukset. Johtamalla jätevedet tasauksesta seitsemänä päivänä viikossa olisi mahdollista pienentää vuorokauden keskimääräistä kuormitusta (kg/d) ja vähentää Siikalatvan Keskuspuhdistamolle aiheutuvia prosessihäiriöitä.

Real Snacks Oy:n jätevesille esitetään ympäristölupaan seuraavia raja-arvoja:

Aine	Enimmäispitoisuus (mg/l)	Suurin sallittu kuormitus (kg/d)
Rasva	150	
Biologinen hapenkulutus (BOD7)		130
Kiintoaine	800	95

BOD7-kuormitukselle esitetään raja-arvoa 130 kg/d, joka vastaa 20 % Siikalatvan Keskuspuhdistamon BOD7-mitoituskuormituksesta. Tämä on korkein kuormitustaso, joka yhdelle yritykselle voidaan puhdistamon kapasiteetista myöntää, jotta viemärointialueella on mahdollisuus aloittaa uutta teollisuustoimintaa tai laajentaa nykyistä toimintaa. Raja-arvo edellyttäisi BOD7-kuorman leikkausta vuonna 2020 toteutuneesta kuormituksesta noin 54 %:lla. Suurin sallittu BOD7-kuormitus vastaisi vuoden 2020 virtaamalla keskimäärin 1 100 mg/l BOD7-pitoisuutta.

Rasvalle ja kiintoaineelle esitetään pitoisuusraja-arvoja, jotka vastaavat VVY:n julkaiseman Teollisuusjätevesioppaan sekä laajasti suomalaisilla vesihuoltolaitoksilla käytössä olevaa linjaa. Rasvan ja kiintoaineen raja-arvojen on tarkoitus ehkäistä viemäriverkostoon aiheutuvaa haittaa ja mahdollisia tukkeutumia. Kiintoainekuormitukselle esitetään noin 50 % leikkausta vuonna 2020 toteutuneesta kuormituksesta. Kuormitusraja-arvo 95 kg/d vastaa vuoden 2020 virtaamalla keskimäärin suurinta sallittua kiintoainepitoisuutta 800 mg/l.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Lisäksi raja-arvoiksi esitetään suurimmaksi sallituksi jäteveden lämpötilaksi 40 °C ja pH:n osalta sallituksi vaihteluväliksi 6-11 Teollisuusjätevesioppaan linjan mukaisesti.

Raja-arvojen saavuttamiseksi tarvittaville esikäsittelyn tehostamistoimille tulee antaa riittävä suunnittelu- ja toteutusaika. Raja-arvot tulee saavuttaa vuoden 2024 loppuun mennessä.

Nykyinen rasvanerotuskaivo toimii riittämättömällä tasolla erityisesti suurten tuotantovolyyymien aikana. Rasvanerotuskaivon mitoitus tulee tarkistaa ja kapasiteettia lisätä tarpeen mukaan sekä kaivo tulee varustaa automaattisella hälytyksellä, joka ilmaisee kaivon tyhjennystarpeen. Kaivo tulee tyhjentää riittävän usein sen toiminnan varmistamiseksi.

Ehdotus tarkkailuohjelmaksi:

Teollisuusjäteveden laatua tulee tarkkailla ottamalla viemäriverkostoon johdettavasta jätevedestä rasvanerotuskaivon jälkeen vähintään vuorokauden (24 h) kokoomanäyte automaattisella näytteenottimella. Näytteet ottaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävä asiantuntemus jätevesien näytteenotosta. Näytteet tulee analysoida akkreditoidussa laboratoriossa, joka lähettää tarkkailutulokset Siikalatvan Keskuspuhdistamon yhteyshenkilölle tiedoksi.

Näytteistä on analysoitava seuraavat suureet/aineet vähintään kerran kuukaudessa (1 krt/kk):

*BOD7
CODcr
Kiintoaine
Kokonaistyyppi
Kokonaisfosfori
pH
Lämpötila
Rasva*

Teollisuusjäteveden esikäsittelylaitokselle tulee lisäksi asentaa viemäroittävän jäteveden jatkuvatoimiset mittaukset lämpötilan ja pH:n seurantaan. Jätevettä ei saa johtaa viemäriin, mikäli pH tai lämpötila eivät ole sallitulla vaihteluvälillä.

Ehdotus ympäristöluvan voimassaolosta

Real Snacks Oy:n, Pyhännän kunnan ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n välille laaditaan teollisuusjätevesisopimus vuoden 2022 alkuun mennessä. Teollisuusjätevesisopimuksessa sovitaan ehdoista, joilla Real Snacks Oy saa johtaa teollisuusjätevesiä viemäriverkostoon ja edelleen Siikalatvan Keskuspuhdistamolle. Sopimus asetetaan määräaikaiseksi, jotta kuormitusraja-arvoja ja muita ehtoja voidaan tarkastella uudestaan esikäsittelyn toteuduttua.

Real Snacks Oy:n ympäristölupa ehdotetaan asetettavaksi myös määräaikaiseksi, jotta teollisuusjätevesien laadulle asetettuja kuormitusraja-arvoja ja muita ehtoja voidaan päivittää, kun jäteveden esikäsittely on toteutettu ja siitä on kerätty kokemuksia. Määräajaksi esitetään neljä (4) vuotta. Tämän ajan puitteissa Real Snacks Oy:n jätevesipäästöissä on tarkoitus tapahtua olennaisia muutoksia, joiden vuoksi ympäristöluvan ehtoja tulisi tarkastella uudestaan. Teollisuusjätevesisopimuksessa määritetään Siikalatvan Keskuspuhdistamon kannalta oleellisia ehtoja jätevesien viemäroinnille, joita ympäristöluvassa tulisi huomioida.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei tullut muistutuksia eikä mielipiteitä määräaikaan mennessä.

Hakijan kuuleminen ja hakijan antamat vastineet

Luvan hakijalle varattiin mahdollisuus vastineen antamiseen annettuihin lausuntoihin ja hakija antoi 10.1.2022 seuraavat vastineet:

Vastine ELY-keskuksen lausuntoon:

1. *"toiminnasta syntyvien jätevesien pitoisuudet poikkeavat normaaleista yhdyskuntien jätevesistä ja niiden johtaminen suoraan ilman riittävää esikäsittelyä aiheuttaa haittaa sekä puhdistamon toiminnalle että viemäriputkistolle. Mainitut jätevedet on esikäsiteltävä siten, että ne eivät tuki viemäreitä, haittaa puhdistusprosessia eivätkä lietteen mahdollista hyötykäyttöä".*

Vastaus: Luvanhakija on alkanut selvittää erilaisia keinoja millä he voisivat vaikuttaa jäteveden laatuun oman toimintansa yhteydessä. Esille on noussut mahdollisuus erotella liuennut tärkkelys ja ohjata se jatkokäyttöön esimerkiksi rehuteollisuuteen. Hakijan ajatuksena on kontaktoida Oulun yliopiston ympäristöpuolelta kiinnostusta lähteä mukaan tähän projektiin esim. opinnäytetyön/tutkimusprojektin muodossa. Tarkoituksena on löytää keinoja, joilla jo ennen jätevesiviemäriin johtamista jätevedestä saataisiin eroteltua liuennutta tärkkelystä, jolloin kuormitus jätevedenpuhdistamolle vähenisi. Tavoitteena on löytää esikäsittelymenetelmä, joka ei vaatisi ison esikäsittelylaitoksen rakentamista, vaan joka voitaisiin toteuttaa yrityksen omissa tiloissa.

Hakija on kontaktoinut kahta eri tahoa, jotka selvittävät eri mahdollisuuksia kiintoaineen ja rasvan erotukseen jätevedestä. Toinen yrityksistä testaa tällä hetkellä rasvan ja kiintoaineen erotusta Real Snacks Oy:n jätevedestä laboratorio olosuhteissa. Toinen on puolestaan yritys, joka valmistaa biokaasulaitoksia, jotka hyödyntävät erilaisia biomassoja biokaasuntuotannossa.

Hakijan tarkoituksena on selvittää myös mahdollisuuksia saada rahoitusta ELY-keskuksen ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman kautta uusien innovaatioiden tutkimiseen tai investointeihin. Hakuaika ko. rahoituksen hakuun päättyy tammikuun loppuun mennessä.

2. *"ELY-keskus tuo esille, että nestekaasu on vaarallinen kemikaali. Pienimmistä (alle 10 m³) nestekaasusäiliöstä on ilmoitettava pelastusviranomaiselle vähintään kuukausi ennen toiminnan aloittamista. TUKES valvoo suurempia nestekaasua käyttäviä laitoksia. ELY-keskus toteaa, että nestekaasun säilytys maapeitteisesti ei vastaa asemakaavassa määrättyä. Lupaviranomaisen tulee ottaa edellä mainitut seikat huomioon lupaharkinnassa".*

Vastaus: Hakijan selvityksen mukaan nestekaasusäiliö on sijoitettu maanalaiseksi vuonna 2008 eri sijaintipaikkaan (Liite 1), silloisten kaavamääräysten mukaisesti (Liite 2a & b). Se on kuitenkin jouduttu siirtämään nykyiselle sijaintipaikalleen vuonna 2014, jolloin määrittävinä tekijöinä säiliön sijaintipaikan valinnassa ovat olleet TUKES:n turvallisuusmääräykset -ja ohjeet, huoltotoimenpiteiden suorittaminen sekä säiliön hallinta. Sijoitusaikaan kiinteistön omistajana on ollut Pyhännän kunta. Kunta on vuonna 2014 määrittänyt paikan, minne nestekaasusäiliö tulee sijoittaa. Siirron aikana voimassa ollut kaava löytyy liitteestä 3.

Pyhännän rakennustarkastajan mukaan säiliön sijoittaminen maapeitteisesti/maanalaisesti ei ole asemakaavamääräysten vastainen, silloin kun säiliö on teollisuusyrityksen toiminnan kannalta välttämätön. Rakennustarkastajan mukaan täytyy ottaa huomioon, että nestekaasu ei ole pohjavedelle vaarallinen kemikaali. Nestekaasua ei ole myöskään luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

kemikaaliksi. Nestekaasun ollessa kosketuksissa ilmaan se painuu maan tasolle esim. kuoppiin. Nestekaasu ei liukene pohjaveteen. Rakennustarkastajan mukaan asemakaavassa on tulkinnan varaa ja se kieltää nimenomaan pohjavedelle haitallisten kemikaalisäiliöiden kuten öljysäiliöiden sijoittamisen maan alle, muttei pohjavedelle vaarattomien kemikaalisäiliöiden sijoittamista. Tällaista tulkintaa on käytetty alueella muidenkin toimijoiden kohdalla. Sijoittamisessa on otettu huomioon turvallisuusmääräykset.

Nykyinen nestekaasusäiliön sijoituspaikka on hyväksytty muutostarkastuksen yhteydessä (liite 4) ja nestekaasusäiliöstä löytyy myös erillinen sijoituspiirustus, joka on Jokipelastuslaitoksen hyväksymä 29.04.2014. Nestekaasusäiliö on hyväksytty aikoinaan Jokipelastuksen toimesta. Säiliö on suojattu maanalaisena/maapeitteisenä KTM- päätöksen N:o 344/97 §27 mukaisesti ja sijoitettu KTM- päätöksen N:o 344/97 luvun 4 kiinteiden varastosäiliöiden mukaisesti.

Myös nestekaasusäiliön toimittaja on suositellut maanalaista säilytystä turvallisuusnäkökulmasta ja tämän vuoksi säiliö on aikanaan sijoitettu maanalaiseksi. Ympäristön ja yleisen turvallisuuden kannalta nestekaasusäiliön sijoittaminen maapeitteiseksi/maanalaiseksi on hyvä ratkaisu.

Leiviskänkankaan teollisuusalueelle on sijoitettu myös Latvaenergian 45 m³ maapeitteinen nestekaasusäiliö, joka on saanut ympäristöluvan vuonna 2020 (asianumero: 16/11.01.00/2020). Latvaenergian ympäristöluvassa on todettu, ettei toiminta ole kaavamääräysten vastainen. Kyseessä on huomattavasti isompi maapeitteinen nestekaasusäiliö kuin mitä Real Snacks Oy:n kiinteistölle sijoitettu 6,4 m³ säiliö on. Latvaenergian ympäristölupaan ELY-keskus ei ole nähnyt tarvetta lausua, vaikka ko. kohteessa on myös maapeitteinen nestekaasusäiliö. Hakijan mukaan yhdenvertaisuusperiaate ei tässä tapauksessa toteudu, mikäli samalla alueella samoilla asemakaavamääräyksillä oleville toimijoille ELY:n tulkinnat eroavat. Hakijan mukaan alueen toimijoiden kohdalla tulisi toimia yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti. Hakijan kiinteistöllä olevasta pienestä 6,4 m³ nestekaasusäiliöstä ei voi aiheutua suurempaa vaaraa kuin samalla pohjavesialueella sijaitsevasta 45 m³ maapeitteisestä nestekaasusäiliöstä.

Hakija aikoo lisäksi selvittää, onko heidän toiminnassaan syntyvästä biojätteestä mahdollista tulevaisuudessa tuottaa biokaasua, jolla voitaisiin korvata nyt käytössä oleva nestekaasu. Mikäli muutostöihin lähdetään (nestekaasu korvattaisiin biokaasulla), siinä yhteydessä päivitettäisiin säiliö maanpäälliseksi.

Leiviskänkankaan teollisuusalueen toimijat ovat pyrkineet siirtymään öljypohjaisten polttoaineiden käyttämisestä kotimaisien, uusiutuvien ja pohjavedelle vaarattomampien polttoaineiden käyttöön. Tätä tukee myös Real Snacks Oy:n toiminnassa käytettävä nestekaasu, jolla on korvattu aiemmin käytössä ollut polttoöljy.

Vastine Pyhännän kunnan lausuntoon:

1. ”Teollisuusjätevesisopimuksen tavoitteet:

-”BOD7 raja-arvo pitää pudota nykyisestä tasosta (orgaanisen aineen, kiintoaineen, rasvan ja fosforin kuormitus pitää minimoida)”

-”Rasvan raja-arvo pitää pudota nykyisestä tasosta”

-”Viemäriin johdettavan jäteveden lämpötilan pitää olla sellainen, ettei siitä aiheudu saostumia viemäriinjoihin”

-”Vuorokautisista kuormitusta pitää saada tasaisemmaksi”

Vastaus: Katso vastaus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon kohta 1.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

2. *"Viemäriin menevän jäteveden laatu, määrä, lämpötila ja kuormituksen epätasaisuus pitää minimoida:*

- "Tehtaan sisällä olevalla teknologialla"

- "Maksimituotannolle mitoitetuilla sakan- ja kiintoaineen erotuskaivoilla"

- "Maksimituotannolle mitoitetuilla rasvanerotuskaivoilla"

"Selvitys kaivojen kapasiteetin riittävydestä pitää toimittaa ennen uuden tuotannon käynnistämistä":

- "Mikäli edellä olevilla toimenpiteillä ei päästä teollisuusjätevesisopimuksessa määriteltyihin tavoitteisiin ja ehtoihin, niin pitää ottaa käyttöön välittömästi kaikki muut teknologiat".

- "Teollisuusjätevesisopimusta päivitetään aina tarpeen mukaan vastaamaan vallitsevaa tilannetta ja mahdollista ylikuormitusta".

- "Jäteveden laatua seurataan viranomaisen hyväksymällä tarkkailusuunnitelmalla"

Vastaus: Hakija selvittää parhaillaan, onko nykyisen rasvanerotuskaivon kapasiteetti riittävä vai tuleeko kapasiteettia nostaa tulevaisuudessa. Mikäli kapasiteetti osoittautuu riittämättömäksi, on hakija valmis investoimaan isomman/toisen rasvanerotuskaivon ennen uuden tuotannon käynnistämistä.

3. *"Toiminnasta ei saa aiheutua päästöjä vesistöön tai maaperään. Myöskään haju- tai muita päästöjä ilmaan toiminnasta ei saa aiheutua".*

Vastaus: Hakijan mukaan tehdään toiminnasta ei aiheudu päästöjä vesistöön tai maaperään. Myöskään haju- tai muita päästöjä ilmaan ei tehdään toiminnasta aiheudu. Toiminta pysyy nykyisenlaisena tuotannon volyymin kasvamisesta huolimatta.

4. *"Yrityksellä pitää olla valmiina riskianalyysi ja toimenpiteet tilanteessa, jossa jätevesiä ja lauhdevesiä pääsisi maaperään".*

Vastaus: Hakija toteuttaa riskiarvioinnin mahdollisimman pian, viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.

5 *"Yrityksellä pitää ilmoittaa tuotantomäärien vuosiennusteet (2–3 vuoden ennuste) kunnalle ennakkoon, jotta syntyvän jäteveden määrän muutoksesta johtuviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä riittävän ajoissa".*

Vastaus: Hakija on valmis toimittamaan vuosiennusteet kunnalle vuosittain.

Vastine Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n lausuntoon:

1. *"Yhtiömme lähtökohtana on, että kasvava jäteveden kuormitus pitäisi leikata Pyhännällä, koska se olisi käsityksemme mukaan kustannustehokkainta silloin". "Tämä tarkoittaisi yhtiömme käsityksen mukaan em. toimijoiden jätevesien yhteistä esikäsittelylaitosta Pyhännälle. Jätevesien yhteisenkuormituksen leikkaaminen yhteisellä esikäsittelylaitoksella mahdollistaa yrityksiä tulevaisuuden kasvun".*

Vastaus: Hakija selvittää mahdollisuutta yhteiseen esikäsittelylaitokseen muiden alueen toimijoiden kanssa.

2. *"Real Snacks Oy:n jätevesikuormituksen on jo pitkään tunnistettu aiheuttavan puhdistamon ylikuormittuneisuutta. Merkittävin ongelma on Real Snacks Oy:ltä tuleva orgaaninen kuorma, varsinkin liuenneessa muodossa jätevedessä oleva perunan tärkkelys".*

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Vastaus: Katso vastaus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon kohta 1.

3. *"Tehtaan jätevesien esikäsittely on selvityksissä todettu puutteelliseksi. Nykyinen esikäsittely koostuu dekantterista (linko), seulasta kiintoaineksen erottamiseksi vedestä, sekä rasvanerotuksesta. Kiintoaineen- ja rasvanerotus eivät nykyisillä tuotantomäärillä toimi. Viemäroitävän jäteveden kiintoainepitoisuus on ollut 500–5 700 mg/l ja rasvapitoisuus on ollut 230–830 mg/l vuosina 2019–2021. Kiintoaineen on todettu ehtivän hajota jo matkalla jätevedenpuhdistamolle niin paljon, että sen laskeuttaminen jätevedenpuhdistamolla ei ole enää mahdollista olemassa olevan prosessin puitteissa. Rasva ja kiintoaine voivat aiheuttaa tukoksia ja ylimääristä kunnossapitotarvetta myös Pyhännän kunnan omistamassa jätevesiverkostossa sekä Siikalatvan Keskuspuhdistamon omistamassa siirtoviemärissä. Tukokset voivat johtaa jäteveden päätyksen viemärylivuotoina ympäristöön".*

Vastaus: Hakijan mukaan rasva ei enää aiheuta tukoksia jätevesiputkiin, sillä aiemmin käytössä ollut helposti jähmettyvä palmuöljy on korvattu auringonkukkarapsiöljyllä, joka ei saostu putkistoihin. Tärkkelys voi puolestaan saostua putkistoihin. Tärkkelyksen osalta hakija on aloittanut selvitystyöt sen erottamisesta jätevedestä ennen jäteveden johtamista viemäriverkostoon. Katso vastaus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon kohta 1.

4. *"Puhdistamon toiminnan varmistamiseksi ja ylikuormituksen poistamiseksi Real Snacks Oy:n teollisuusjätevesille tulee toteuttaa esikäsittely, jolla leikataan nykyistä kuormitusta merkittävästi. Esikäsittelyn tavoitteena tulee olla poistaa liuennutta tärkkelystä jätevedestä".*

Vastaus: Katso vastaus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon kohta 1. Hakija on valmis selvittämään alueen toimijoiden yhteisen esikäsittelylaitoksen mahdollisuutta.

5. *"Suositeltavaa on myös jätevesivirtaaman tasaus, jolla pystyttäisiin välttämään hetkelliset piikkikuormitukset. Johtamalla tasauksesta seitsemänä päivänä viikossa olisi mahdollista pienentää vuorokauden keskimääräistä kuormitusta (kg/d) ja vähentää Siikalatvan Keskuspuhdistamolle aiheutuvia prosessihäiriöitä".*

Vastaus: Hakijan mukaan heidän yritystoiminnastaan tulee tasainen jätevesivirtaama aina tuotannon ollessa käynnissä.

6. *"Real Snacks Oy:lle esitetään seuraavia raja-arvoja ympäristölupaan; rasva 150 mg/l, biologinen hapenkulutus (BOD7) 130 kg/d ja kiintoaine 800 mg/l ja 95 kg/d".*

a.) *"Raja-arvo edellyttäisi BOD 7- kuorman leikkausta vuonna 2020 toteutuneesta kuormituksesta noin 54 %".*

b.) *"Kiintoainekuormitukselle esitetään noin 50 % leikkausta vuonna 2020 toteutuneesta kuormituksesta".*

c.) *"Lisäksi raja-arvoiksi esitetään suurimmaksi sallituksi jäteveden lämpötilaksi 40 °C ja pH:n osalta sallituksi vaihteluväliksi 6–11 Teollisuusjätevesioppaan linjan mukaisesti".*

Vastaus: Raja-arvot tullaan määrittelemään parhaillaan tekeillä olevalla teollisuusjätevesisopimuksella. Sopimuksesta toimitetaan kopio Ympäristöpalvelut Helmelle sen valmistuttua.

7. *"Raja-arvojen saavuttamiseksi tarvittaville esikäsittelyn tehostamistoimille tulee antaa riittävä suunnittelu- ja toteutusaika. Raja-arvot tulee saavuttaa vuoden 2024 loppuun mennessä".*

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Vastaus: Siirtymäaika tullaan määrittämään parhaillaan tekeillä olevassa teollisuusjätevesisopimuksessa.

8. *"Nykyinen rasvanerotuskaivo toimii riittämättömällä tasolla erityisesti suurten tuotantovolyymien aikana. Rasvanerotuskaivon mitoitus tulee tarkistaa ja kapasiteettia lisätä tarpeen mukaan sekä kaivo tulee varustaa automaattisella hälytyksellä, joka ilmaisee kaivon tyhjennystarpeen. Kaivo tulee tyhjentää riittävän usein sen toiminnan varmistamiseksi".*

Vastaus: Hakija selvittää parhaillaan, onko nykyinen rasvanerotuskaivon kapasiteetti riittävä vai tuleeko kapasiteettia nostaa tulevaisuudessa. Hakijan mukaan rasvanerotuskaivossa on hälytyn. Rasvanerotuskaivo tyhjenetään tällä hetkellä useammin kuin sen kapasiteetti vaatisi eli 1 krt/vk. Näin toimien on pyritty parantamaan jätevesiviemäriin johdettavan jätevedenlaatua.

9. *Ehdotus tarkkailuohjelmaksi:*

a.) *"Teollisuusvedenlaatua tulee tarkkailla ottamalla viemäriverkostoon johdettavasta jätevedestä rasvanerotuskaivon jälkeen vähintään vuorokauden (24 h) kokoomanäyte automaattisella näytteenottimella. Näytteet ottaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävä asiantuntemus jätevesien näytteenotosta. Näytteet tulee analysoida akkreditoitussa laboratorioissa, joka lähettää tarkkailutulokset Siikalatvan Keskuspuhdistamon yhteyshenkilölle tiedoksi".*

b.) *Näytteistä analysoitava seuraavat suureet/aineet vähintään kerran kuukaudessa (1krt/kk): i.) BOD7, CODcr, kiintoaine, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, pH, lämpötila ja rasva.*

c.) *"Teollisuusjäteveden esikäsittelylaitokselle tulee lisäksi asentaa viemäroitävän jäteveden jatkuvatoimiset mittaukset lämpötilan ja pH:n seurantaan. Jätevettä ei saa johtaa viemäriin, mikäli pH tai lämpötila eivät ole sallitulla vaihteluvälillä".*

Vastaus: Tarpeenmukainen tarkkailuohjelma tullaan määrittämään parhaillaan tekeillä olevassa teollisuusjätevesisopimuksessa.

10. *Ehdotus ympäristöluvan voimassaolosta*

a.) *"Real Snacks Oy:n ympäristölupa ehdotetaan asetettavaksi myös määräaikaiseksi, jotta teollisuusjätevesien laadulle asetettujen kuormitusraja-arvoja ja muita ehtoja voidaan päivittää, kun jäteveden esikäsittely on toteutettu ja siitä on kerätty kokemuksia. Määräajaksi esitetään neljä (4) vuotta. Tämän ajan puitteissa Real Snacks Oy:n jätevesipäästöissä on tarkoitus tapahtua olennaisia muutoksia, joiden vuoksi ympäristöluvan ehtoja tulisi tarkastella uudestaan.*

Teollisuusjätevesisopimuksessa määritetään Siikalatvan Keskuspuhdistamon kannalta oleellisia ehtoja jätevesien viemäroinnille, joita ympäristöluvassa tulisi huomioida".

Vastaus: Hakijan mukaan näin lyhyen määräaikaisen ympäristöluvan myöntäminen olisi haitaksi yritystoiminnalle tai se voisi jopa vaarantaa yritystoiminnan. Näin lyhyt ympäristöluvan voimassaoloaika ei mahdollistaisi yritykselle minkäänlaisia investointeja ja tulevaisuuden suunnitelmia. Näin lyhyeen toimiaikaan ei hakijan mukaan voida sitoutua. Pelkästään tämän ympäristöluvan puitteissa tehtävät muutokset ovat investointeina niin suuria, että tarvitaan pidempi aikajänne, jolla muutokset voidaan toteuttaa.

Hakija hakee toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa."

Vastine Ympäristöpalvelut Helmen lausuntoon:

1. *"Elintarvikejätteet, syötäväksi kelpaamattomat sivutuotteet ja muut jätteet on kerättävä suljettaviin astioihin, jollei elintarvikealan toimija pysty osoittamaan toimivaltaisille viranomaisille, että muut*

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

käytössä olevat astia tai poistojärjestelmät ovat soveliaita. Jätteiden säilytysalueet on suunniteltava ja hoidettava siten, että ne voidaan pitää jatkuvasti puhtaina ja tarvittaessa suojata ne eläimiltä ja tuhoeläimiltä. Kaikki jätteet on poistettava hygieenisellä ja ympäristöä säästävällä tavalla asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti, eivätkä ne saa saastuttaa suoraan tai epäsuorasti”.

Vastaus: Jätelain uudistumisen myötä luvanhakija on investoinut uuteen jäteasemaan, joka tullaan asentamaan ensi kesään mennessä. Uusi jäteasema vastaa jätelain säädöksiä.

2. ”Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy”.

Vastaus: Hakijan mukaan heidän tehtaansa toiminnassa on käytössä omavalvontasuunnitelma.

ASIAN RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Valmistelija esittää, että ympäristöterveyslautakunta korvaa tällä päätöksellä Real Snacks Oy:n toiminnalle 9.6.2011 § 25 myöntämänsä ympäristöluvan lupamääräyksineen kokonaisuudessaan kuitenkin siten, että lupamääräyksissä 4. ja 5. olevat jäteveden tarkkailumääräykset jäävät voimaan siihen asti, kun laadittavana oleva teollisuusjätevesisopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa on tehty ja otettu käyttöön.

Valmistelija esittää, että Real Snacks Oy:lle myönnetään ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen ympäristölupa hakemusten mukaisiin ja laajuisiin seuraaviin elintarviketuotantolaitoksen ja energiantuotantolaitoksen toimintoihin:

- perunaa, juureksia, vihanneksia, öljykasveja ja muita kasviperäisiä raaka-aineita käyttävää ja niistä perunalastuja ja muita snackstuotteita valmistava tuotantolaitos
- nestekaasua polttoaineena käyttävä olemassa oleva enintään 500 kW:n energiantuotantolaitos.

Toiminnot sijaitsevat luvan hakijan omistamalla noin 8 500 m²:n määräalalla tilasta Paavalinkangas, kiinteistötunnus 630-402-33-23, Pyhännällä. Tämän päätöksen mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu toimenpitein estettävää tai ympäristönsuojelulain mukaisesti korvattavaa vahinkoa. Lupa esitetään myönnettäväksi seuraavin lupamääräyksin.

Yleiset määräykset

1. Laitoksilla on oltava nimettyinä ympäristö-, jäte-, jätevesi- ja kemikaaliasioista vastaavat henkilöt, jotka vastaavat laitosten toiminnan ympäristönsuojelusta sekä toiminnan ja päästöjen tarkkailusta ja pitävät tarvittaessa yhteyttä valvontaviranomaisiin. Ympäristö-, jäte-, jätevesi- ja kemikaalivastaavien ja sijaisten nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava Ympäristöpalvelut Helmelle.

2. Laitosten toiminta kokonaisuudessaan mukaan lukien kuljetukset, jätehuolto, jätevesien hallinta ja käsittely sekä nestekaasun, kasviöljyjen ja kemikaalien varastoinnit tulee järjestää sellaisiksi, ettei niistä aiheudu maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, haju-, melu- tai pölyhaittaa, roskaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle eikä palovaaraa. Alue on pidettävä hyvässä järjestyksessä ja sen yleisestä siisteydestä on huolehdittava jatkuvasti.

3. Energiantuotantolaitoksen toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluväestömuksista (VNa 1065/2017), mikäli jäljempänä lupamääräyksissä ei muuta ilmene.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Päästöt viemäriin

4. Laitoksia on käytettävä ja hoidettava siten, että viemäroittävien jätevesien määrä ja niiden aiheuttama kuormitus jäävät mahdollisimman pieniksi. Laitokselta viemäriverkostoon ja sitä kautta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n puhdistamolle johdettavan jäteveden ja jätevesikuormituksen tulee olla määrältään ja laadultaan sellainen, että siitä ei ole haittaa viemäreiden rakenteille, puhdistamon toiminnalle, puhdistamolietteen käsittelylle tai lietteen hyötykäytölle. Jäteveden määrä tulee mitata.

5. Laitoksen tulee tehdä teollisuusjätevesisopimus jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa. Sopimuksessa tulee määrätä laitokselta viemäriin johdettavan esikäsitellyn jäteveden laadun, kuormituksen ja määrän raja-arvot riittävässä laajuudessa jätevedenpuhdistamon toiminnan ja puhdistuskapasiteetin turvaamiseksi. Lisäksi siinä tulee esittää jäteveden laadun tarkkailutiheys sekä näytteenottotapa- ja paikat. Teollisuusjätevesisopimus tulee toimittaa Pyhännän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 31.12.2024 mennessä.

Siihen saakka, kunnes laadittavana oleva teollisuusjätevesisopimus on otettu käyttöön, luvan saajan tulee noudattaa ympäristöterveyslautakunnan 9.6.2011 § 25 myöntämässä ympäristöluvassa lupamääräyksissä 4. ja 5. määrättyä viemäriin johdettavan jäteveden säännöllistä tarkkailua seuraavasti:

4. Kiinteistöltä viemäriin johdettavan prosessijäteveden laatua tulee tarkkailla säännöllisesti ja teettää ulkopuolisessa laboratoriossa vähintään neljännesvuosittain analyysi, joka sisältää vähintään seuraavat analyysit: pH, biologinen hapenkulutus (BOD7, mg/l), rasvapitoisuus (mg/l), kiintoainepitoisuus (mg/l), lämpötila (°C), kokonaistyypipitoisuus (mg N/l) ja kokonaisfosforipitoisuus (mg P/l). Jätevesinäytteet tulee ottaa enintään 24 tunnin kokoomänäytteenä näytteenottoaivosta siten, että ne edustavat luvansaajan tyypillisiä toimintoja. Analyysitulokset tulee toimittaa viimeistään kuukauden kuluessa näytteenotosta Ympäristöpalvelut Helmeen ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle.

5. Jätevesiviemäriin johdettavat jätevedet on esikäsiteltävä siten, että kiinteistöltä viemäriin johdettavan jäteveden laatu täyttää seuraavat raja-arvot:

- pH on välillä 6,0-11,0
- BOD7-pitoisuus on enintään 3 500 mg/l
- rasvapitoisuus on enintään 150 mg/l

Raja-arvot koskevat kiinteistöltä viemäriin johdettavaa prosessijätevettä, johon ei ole sekoittunut laimentavia vesiä. Raja-arvot tulee saavuttaa neljännesvuosikeskiarvona.

6. Viemäriin johdettava jätevesi ei saa sisältää sellaisia määriä tai pitoisuuksia rasvaa, öljyä, orgaanista ainetta, kiintoainetta, liuottimia tai muita aineita, jotka ovat haitallisia viemäriverkoston rakenteille tai laitteille, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai lietteen jatkokäsittelylle. Jätevesikuormituksen vähentämiseen liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä on seurattava aktiivisesti sekä otettava sitä mahdollisuuksien mukaan käyttöön.

Viemäriin on oltava näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo, josta jätevesien pääsy eteenpäin voidaan estää. Jäteveden pääsy viemäriin tulee voida estää välittömästi, mikäli viemäriin on päässyt aineita, jotka saattavat aiheuttaa haittaa tai vaaraa viemäriverkoston tai jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Asiasta on ilmoitettava välittömästi jätevedenpuhdistamon hoitajalle.

7. Kaikki prosessijätevedet on esikäsiteltävä laitoksella asianmukaisella, parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset täyttävällä tavalla ennen niiden johtamista yleiseen viemäriin. Esikäsitelyssä on

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

oltava tehokkaat, maksimituotannolle mitoitettut rasvan-, kiintoaineen- ja orgaanisen aineen, sisältäen myös liukoisen orgaanisen aineksen, poistojärjestelmät ja riittävä pH:n säätö. Tarvittaessa viemäriin johdettava jätevesi tulee alkaloida, jotta sen pH on jatkuvasti välillä 6-11. Esikäsitelty jätevesi tulee johtaa jätevesiviemäriin tasaisena virtaamana. Tarvittaessa viemäriin johdettavan jäteveden määrää on rajoitettava jätevedenpuhdistamon edellyttämällä tavalla. Viemäriin johdettavan jäteveden lämpötila saa olla korkeintaan +40 C.

Jätevesien nykyisestään tehostetun esikäsitteilyn tulee olla käytössä 31.12.2024 mennessä, jolloin teollisuusjätevesisopimuksessa määrätyt esikäsitellyn jäteveden laadun, kuormituksen ja määrän raja-arvot viimeistään tulee saavuttaa.

8. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että jätevesien esikäsitteilyjärjestelmiin ja edelleen jätevedenpuhdistamon viemäriin joutuvan rasvan, kiintoaineen ja orgaanisen aineen kuormitus sekä jäteveden pH-vaihtelut minimoidaan laitoksen toiminnassa toteutettavilla, soveltuvilla teknisillä ja tuotannollisilla toimilla. Elintarvikkeiden, raaka-aineiden ja niiden ainesosien pääsy viemäriin tulee mahdollisuuksien mukaan estää ja ohjata ne sen sijaan käsiteltäväksi biojätteeksi.

9. Rasvanerottimen kapasiteetin ja mitoituksen tulee olla riittävä ja vastata siihen johdettavan jäteveden puhdistustarvetta kaikilla tuotantomäärillä jatkuvasti. Rasvanerottimen sisäarakenteet, hälytysanturit ja anturikaapelit on pidettävä toimintakuntoisina ja niiden kunto on tarkastettava säännöllisesti. Hälytysanturit on puhdistettava aina erottimen tyhjennyksen ja rasvajätteen kuorinnan yhteydessä.

Päästöt hulevesiviemäriin

10. Piha-alueen sade- ja hulevedet tulee johtaa alueen hulevesiverkostoon, josta ne ohjautuvat öljynerotuskaivon ja hiekanerotuskaivon kautta sadevesiviemäriä pitkin pohjavesialueen rajalle ja siitä edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle ruopatussa ojassa laskuojalle saakka.

Hajupäästöt

11. Toiminta tulee järjestää siten, ettei synny merkittävää viihtyisyshaittaa aiheuttavaa hajua laitoksen ympäristössä. Hajuhaitan syntymistä tulee ehkäistä sopivilla toimitavoilla ja tarvittaessa rakenteilla. Mikäli merkittävä viihtyisyshaitta ilmenee, valvontaviranomainen voi velvoittaa luvanhaltijan ryhtymään toimiin haitan poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Päästöt ilmaan

12. Energiantuotantolaitoksella saa käyttää polttoaineena hakemuksen mukaisesti nestekaasua. Muita polttoaineita ei käytetä.

13. Energiantuotantolaitoksen kattilan ilmaan johdettavien savukaasujen typpioksidipäästö (NO_x, laskettuna NO₂:na, mg/m³n) ja rikkidioksidipäästö (SO₂, mg/m³n) tulee mitata kertaluonteisesti viimeistään kahden (2) vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Mittaukset tulee tehdä tavanomaisessa käyttötilanteessa. Mittaukset on tehtävä valtioneuvoston asetuksen 1065/2017 Liitteen 3 mukaisesti ja tulokset tulee toimittaa ympäristöluvan valvontaviranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

Kemikaalien, polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittely

14. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä käyttämiensä kemikaalien, polttoaineiden ja pesuaineiden ominaisuuksista. Aineita tulee käyttää, varastoida ja siirtää siten, että päästöjä ympäristöön ei pääse syntymään.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Varastointi

15. Kemikaalit on varastoitava omissa myyntipakkauksissaan tai omissa, merkityissä tiiviissä säiliöissä katetuissa, tiivispohjaisissa tiloissa erillään elintarvikkeista. Varastointipaikkojen on oltava allastettuja. Ulkona varastoitavien kasviöljysäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia ja säiliöt on sijoitettava riittävän suureen katokselliseen valuma-altaaseen, joka tulee varustaa altaan täyttymisestä ilmaisevalla hälyttimellä. Kemikaalien varastointi ja käsittely on järjestettävä siten, ettei kemikaaleja pääse häiriötilanteessakaan viemäriin tai ympäristöön ja etteivät keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit pääse mahdollisessa astioiden vuototilanteessa kosketuksiin toistensa kanssa. Pihalle ja lattialle joutuneet kemikaalit on kerättävä viipymättä talteen ja niiden pääsy ympäristöön tai viemäriin on estettävä. Piha-alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita, polttoaineita tai öljyjä ja koneiden huoltotoimenpiteitä ei saa tehdä laitoksen piha-alueella. Laitoksella tulee olla helposti koko ajan saatavilla öljy- ja polttoainevuotojen varalta imeytysainetta, esimerkiksi turvetta tai imeytysmattoja.

16. Varastojen, säiliöiden, putkistojen ja viemäreiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti ja todetut vauriot on korjattava viipymättä.

17. Nestekaasusäiliötä koskevien painelaitteen määräaikaistarkastusten tarkastuspöytäkirjojen jäljennös tulee toimittaa yhden kuukauden kuluessa tarkastuksesta ympäristöluvan valvontaviranomaiselle.

Melu

18. Laitoksen toiminta tulee järjestää siten, että toiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuva melu laitoksen tavanomaisissa käyttötilanteissa ei ylitä valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) melulle altistuvissa kohteissa annettuja ohjearvoja LAeq 55 dB päivällä (klo 7-22) ja LAeq 50 dB yöllä (klo 22-7). Melutason ylittyessä on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä toimiin meluhaitan vähentämiseksi ja tarvittaessa varmistettava melutaso asianmukaisin mittauksin valvontaviranomaisen ohjeiden mukaisesti.

Jätteet ja jätehuolto

19. Toimintaa tulee harjoittaa niin, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteistä ei saa aiheutua epäsiisteyttä, roskaantumista eikä muuta haittaa ympäristölle tai terveydelle eikä maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Alueella ei saa varastoida jätteitä, vaan ne on toimitettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, asianmukaiseen jätehuoltoon. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja hyödynnettävä ensisijaisesti materiaalina ja toissijaisesti energiana. Jätteet saa luovuttaa vain asianmukaiseen käsittelyyn, joka on hyväksytty jätelain 29 §:n edellyttämällä tavalla. Jätteiden kuljettamisessa tulee aina käyttää asianmukaista, jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksyttyä kuljettajaa.

Jätteet tulee varastoida suljetuissa, tarkoituksenmukaisissa ja helposti puhdistettavissa astioissa tiivispohjaisella alustalla. Biojäte tulee käsitellä ja varastoida niin, että siitä ei aiheudu terveys-, viihtyisyys-, hajuhaittaa ja jäteasiat tulee suojata eläimiltä ja tuhoeläimiltä. Kaikki jätteet tulee aina säilyttää tuotantotiloista erillään ja jätteiden säilytysalueet on suunniteltava ja hoidettava niin, että ne voidaan pitää jatkuvasti puhtaina ja tarvittaessa desinfioida.

Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä. Ne on varastoitava tiiviissä, katetussa, lukitussa ja suoja-altaalla varustetussa tilassa ja toimitettava asianmukaisen käsittelyluvan saaneeseen paikkaan vähintään kerran vuodessa. Varastoinnin tai kuljetuksen aikana vaarallisia jätteitä ei saa yhdistellä tai sekoittaa tarpeettomasti keskenään tai muihin jätteisiin. Vaarallisten jätteiden sekä sako- ja umpikaivolietteiden ja hiekan- ja

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

rasvanerotuskaivojen lietteiden kuljetuksista tai siirroista on laadittava jätelain 121 §:n mukainen siirtoasiakirja, joka on mukana jätteiden siirron aikana ja luovutetaan jätteiden vastaanottajalle ja jota on säilytettävä vähintään kolme vuotta jätteen luovutuksesta. Jätehuolto tulee hoitaa Pyhännän kunnassa voimassa olevien Jokilaaksojen jätelautakunnan 10.12.2015 hyväksymien jätehuoltomääräysten ja jätehuoltomääräysten yleisen osan mukaisesti. Toiminnassa syntyvien kaikkien jätteiden määrästä, laadusta ja toimituspaikoista on pidettävä kirjaa ja kirjanpito on säilytettävä viiden vuoden ajan ja se on pyydettyä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle. Jätteitä ei saa haudata maahan eikä polttaa.

Luvanhaltijan on omalta osaltaan huolehdittava jätelaissa säädetyistä pakkausten tuottajavastuuta koskevista velvoitteista.

Paras käyttökelpoinen tekniikka, BAT

20. Luvanhaltijan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöön.

Toiminnan päästöjen tarkkailu ja tarkkailusuunnitelma

21. Jätevesien esikäsittelyjärjestelmistä jätevesiviemäriin johdettavan jäteveden virtaamaa, lämpötilaa ja pH:ta on seurattava jatkuvatoimisella mittauksella. Tiedot seurannan tuloksista on annettava pyydettyä Siikalatvan Puhdistamo Oy:n käyttöön.

Laadittavana olevassa teollisuusjätevesisopimuksessa edellytetyt näytteet tehostetusti esikäsitellystä viemäriin johdettavasta jätevedestä tulee ottaa kerran kuukaudessa jatkuvatoimisella automaattisella näytteenottimella 24 tunnin kokoomanäytteinä virtaamaan suhteutettuna. Näytteenotto on tehtävä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja mittaukset ja analysointi on tehtävä akkreditoidussa laboratorioissa. Analyysitulokset ja niiden perusteella tehty laskelma jätevesikuormituksesta tulee toimittaa kuukauden kuluessa näytteenotosta valvontaviranomaiselle ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle.

22. Tuotantolaitokselle, käsittäen myös energiantuotantolaitoksen, on laadittava yksityiskohtainen kirjallinen tarkkailusuunnitelma, jossa on esitettävä laitoksen käyttötarkkailu; päästötarkkailu; ympäristövaikutusten tarkkailu; mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät ja niiden laadunvarmistus; sekä raportointi ja tarkkailuohjelmat.

Käyttötarkkailusuunnitelmassa tulee esittää mm. raaka- ja polttoaineiden kulutuksen, prosessien, varastojen, putkistojen, suoja-altaiden, jätevesien esikäsittelyjärjestelmien, ilmapäästöjen puhdistimien sekä valvonta- ja hälytyslaitteiden toiminnan ja kunnon säännöllinen seuranta ja tarkkailu sekä selvitys esikäsittelyjärjestelmien kapasiteetin riittävydestä.

Päästö- ja vaikutusten tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää mm. jätevesien esikäsittelyjärjestelmistä viemäriin johdettavan jäteveden virtaaman, lämpötilan ja pH:n jatkuva seuranta, viemäriin johdettavan jäteveden laadun ja kuormituksen säännöllinen tarkkailu, näytteenottotapa ja -tiheys, näytteenottopaikat ja seurattavat määritykset ja mittaukset. Lisäksi tulee esittää jätteiden seuranta mukaan luettuna muualle kuljetettavan biojätteen määräeseuranta.

Tarkkailusuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi **viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua** päätöksen lainvoimaisuudesta. Valvontaviranomainen tekee asiassa tarvittaessa erillisen päätöksen. Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Raportointi

23. Laitoksen toiminnasta on laadittava vuosittain yhteenvetoraportti, joka toimitetaan Ympäristöpalvelut Helmeen kutakin toimintavuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Vuosiraportin perusteena olevat asiakirjat ja aineistot tulee säilyttää vähintään kuusi (6) vuotta. Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla. Valvontaviranomainen liittyy toiminnan ympäristönsuojelulain mukaiseen määräaikaistarkastusten ja säännöllisen valvonnan piiriin.

Vuosiraportin tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- laitoksen tuotantotiedot (tn) ja prosessien käyntiajat
- raaka-aineiden, kemikaalien ja polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (tn)
- energiantuotannon määrä
- energiantuotantokattilan käyttötuntien määrä
- typenoksidien ja rikkidioksidin kokonaispäästömittaustulokset, kertaluonteinen mittaus kts. lupamääräys nro 13
- ostetun sähkön ja käyttöveden määrä
- yhteenveto päästöistä viemäriin sisältäen myös pH- ja lämpötilatarkkailun tulokset, selvityksen jätevesivirtaamasta sekä mahdolliset poikkeamat annetuista raja-arvoista
- yhteenveto käytössä olevista teollisuusjäteveden esikäsittelyjärjestelmistä
- yhteenveto edellisen vuoden jätekirjanpidosta, jossa jätteet on luokiteltava valtioneuvoston asetuksen 179/2012 jäteluettelon mukaisesti sisältäen myös rasvanerotuskaivon tyhjennykset ja jätemäärät ja muualle kuljetettava biojäte
- yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista huoltotoimenpiteistä (prosessit, jätevesien esikäsittelyjärjestelmät, rasvan- ja kiintoaineenerottimet ym.)
- muut ympäristönsuojeluun liittyvät mittausraportit ja selvitykset
- tiedot onnettomuus- ja häiriötilanteista (ajankohta, syy, vaikutukset, korjaustoimenpiteet)
- vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa, jotka saattavat vaikuttaa päästöihin

Poikkeukselliset tilanteet

24. Poikkeuksellisista päästöistä sekä häiriötilanteista ja onnettomuuksista, joista voi olla vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Poikkeuksellisista viemäriin johdettavista päästöistä (korkea tai matala pH, korkea lämpötila ja suuri rasvan, kiintoaineen tai orgaanisen aineen pitoisuus) on ilmoitettava viipymättä myös Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle. Lisäksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin tapahtuman uusiutumisen ehkäisemiseksi.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

25. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen tulee hakea lupa. Toiminnan olennaisesta muutoksesta ja toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee viipymättä ilmoittaa valvontaviranomaiselle.

Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle viipymättä, jotta voidaan antaa tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisille toimille. Tarvittaessa alueen maaperän puhtaus on varmennettava näytteenotoilla ja tarvittaessa kunnostettava.

26. Toiminnan päätyttyä tuotantolaitosalue tulee saattaa sellaiseen kuntoon, että se toiminnan päättymisenkään jälkeen ei aiheuta ympäristö- tai terveyshaittaa tai muuta merkittävää maaperän, pohjaveden tai ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Alue on siistittävä ja alueelle ei saa jäädä jätteitä eikä muuta alueelle kuulumatonta tavaraa.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Ensimmäinen valvontakäynti lupamääräysten noudattamiseen liittyen

27. Valvontaviranomainen tekee ensimmäisen säännölliseen valvontaohjelmaan kuuluvan valvontakäynnin Real Snacks Oy:lle lokakuussa 2022, jolloin tarkastetaan kaikkien lupamääräysten noudattaminen ja niiden täytyminen. Tarkastusaika sovitaan myöhemmin.

PERUSTELUT

Käsiteltävä asia: Kysymyksessä on kasvipärisiä raaka-aineita käyttävä elintarviketuotantolaitos, jonka perunalastujen ja snackstuotteiden vuotuinen tuotanto on nykyisin seuraava: perunalastuja 1 850 tonnia, pellettejä 350 tonnia, kaurasnackseja 130 tonnia ja maissinackseja 460 tonnia. Elintarviketuotantolaitostoiminnalla on ennestään 9.6.2011 myönnetty ympäristölupa ja lupaa on nyt haettu elintarviketuotantolaitoksen olennaiselle muutokselle. Em. luvassa lupamääräykset on määrätty tarkistettavaksi vuoden 2021 loppuun mennessä. Ympäristöluvan lupamääräysten säännönmukainen tarkistamismenettely on poistettu lainsäädännöstä 1.5.2015 voimaan tulleella ympäristönsuojelulain (527/2014) muutoksella (423/2015), jonka mukaan ennen lain voimaantuloa annetussa ympäristöluvassa määrätty lupamääräysten tarkistamista koskeva velvoite raukeaa. Ympäristönsuojelulain 89 §:n 1. momentin mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista. Tässä tapauksessa luvan muuttamistarve on tullut esille toimintaan liittyvän määräaikaistarkastuksen yhteydessä vuonna 2020, jolloin kävi ilmi, että nykyinen lupa ei vastaa olemassa olevaa toimintaa ja toiminnanharjoittaja esitti haluavansa päivittää ympäristölupansa. Samalla valvontaviranomainen velvoitti hakemaan ympäristöluvan myös olemassa olevalle nestekaasua käyttävälle energiantuotantolaitokselle, jolla ei ole ennestään ympäristölupaa. Elintarviketuotannon toiminta on laajentunut aiempaan ympäristölupaan nähden huomattavasti ja esimerkiksi perunan käyttömäärä on kasvanut vuoden 2009 määrästä 2 400 tonnia/vuosi nykyiseen noin 8 200 tonniin vuodessa. Olemassa oleva nestekaasua käyttävä enintään 500 kW:n energiantuotantolaitos liittyy kiinteästi elintarviketuotantolaitoksen toimintaan ja on sen välittömässä läheisyydessä. Näillä toiminnoilla katsotaan olevan sellainen ympäristönsuojelulain 41 §:n mukainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että niiden ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä, minkä vuoksi ympäristölupaa tuli hakea samanaikaisesti.

Elintarviketuotantolaitoksen ympäristöluvan lupaharkinta on tehty jo aiemmissa toiminnalle myönnettyissä ympäristölupamenettelyissä. Nyt mukaan on tullut myös energiantuotantolaitoksen ympäristölupa ja lupaharkinta kattaa molempien laitosten koko toiminnan ja niistä ympäristöön ja jätevesiviemäriin kohdistuvat vaikutukset, kuormitukset ja riskit. Toimintaa ei ole sijoitettu kaavoitusten vastaisesti. Toiminta sijoittuu Leiviskänkankaan 1-luokan pohjavesialueelle. Toiminnalla ei ennalta arvioiden ole haitallisia vaikutuksia pohjaveteen, koska piha- ja liikennöntialueiden hulevedet johdetaan hulevesiverkostoon ja sitä kautta öljyn- ja hiekanerottimien kautta kaavamääräysten mukaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. Ulkona varastoitavat kasviöljysäiliöt ovat kaksoisvaipallisia ja säiliöt on sijoitettu riittävän suureen valuma-altaaseen, joka on varustettu altaan täyttymisestä ilmaisevalla hälyttimellä. Ulkona sijaitseva vaaralliseksi (H220 ja H280) kemikaaliksi luokitellun nestekaasun 6,4 m³:n varastosäiliö on maapeitteinen ja varastointi on palo- ja pelastuslaitoksen hyväksymä ja säiliö on palo- ja pelastuslaitoksen valvonnassa. Nestekaasun käyttöturvallisuustiedotteessa ei ole mainintaa sen vaarallisuudesta ympäristölle ja maaperään joutuessaan nestekaasu haihtuu nopeasti ilmaan hajoten siinä. Nestekaasu säilyy nestemäisessä muodossa paineenalaisessa säiliössä ja normaaliolosuhteessa se höyrystyy nopeasti, jolloin se ei joudu maaperään. Sama nestekaasusäiliön varastointitapa on hyväksytty Leiviskänkankaan pohjavesialueella myös toisen toimijan ympäristöluvassa vuonna 2020 ja se on muuallakin Suomessa ollut hyväksytty tapa pohjavesialueelle sijoituvissa ympäristöluvuissa.

Kaikki jätevedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle. Perunalastujen tuotannossa muodostuvat jätevedet puhdistetaan jätelingolla, joka erottelee perunan kuoret ja muun kiinteän aineksen

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

jätevedestä ennen veden johtamista rasvanerotuskaivoon. Kaikki laitoksella syntyvät jätevedet johdetaan rasvanerotuskaivon kautta jätevesiviemäriin. Esikäsittelyä jäteveden liukoisen orgaanisen aineen, kuten perunatärkkelyksen, vähentämiseksi ei ole vielä käytössä. Myöskään jätelingon lisäksi muuta kiintoaineen erotusmenetelmää ei ole vielä käytössä. Real Snacks Oy:llä on parhaillaan teossa teollisuusjätevesisopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa ja siinä tullaan määräämään viemäriin johdettavan jäteveden laadulle ja määrälle raja-arvot, jolloin myös jätevedenpuhdistamon kuormitus on hallitumpaa. Lupamääräyksissä on edellytetty nykyistä tehokkaampien orgaanisen aineen, sisältäen myös liukoisen orgaanisen aineksen, kiintoaineen sekä rasvan esikäsittelyjärjestelmien käyttöönottoa ja pH:n säätöä välille 6-11 ennen jätevesien viemäriin johtamista. Teollisuusjätevesisopimus ja tehostetut esikäsittelymenetelmät on edellytetty olemaan käytössä 31.12.2024 mennessä, jolloin teollisuusjätevesisopimuksessa määrätyt esikäsitellyn jäteveden laadun, kuormituksen ja määrän raja-arvot viimeistään tulee saavuttaa. Lisäksi on edellytetty tarkkailusuunnitelman laatimista ja hyväksyttämistä valvontaviranomaisella sekä jätevesien laadun ja niiden aiheuttaman kuormituksen tarkkailua.

Valmistelijan käsityksen mukaan harjoitettaessa lupahakemuksessa tarkoitettuja toimintoja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja lupamääräyksiä noudattaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön, jätelainsäädännön ja eräistä naapurisuhteista annetun lain vaatimukset. Ennalta arvioiden toiminta ei aiheuta luvan myöntämisen esteenä olevaa ympäristönsuojelulain 49 §:n tarkoittamaa terveyshaittaa; merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa; maan tai pohjaveden pilaantumista; erityisten luonnonolosuhteiden huononemista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; tai kohtuutonta rasisitusta naapurikiinteistöissä. Lupamääräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Luvan hakijalla on toiminnan edellyttämä asiantuntemus ja edellytykset hankkia tarvittaessa lisäasiantuntemusta toimintansa tueksi.

Luvan saaja on velvoitettu tarkkailemaan toimintaansa. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen asemakaavamääräykset.

Lupamääräysten perustelut, lupamääräys suluissa

Määräyksellä varmistetaan laitoksen ja valvontaviranomaisten välinen tiedonkulku. Laitoksen toiminnan ja jäteveden esikäsitellyn valvonta kuuluu ensisijaisesti laitokselle ja sillä on oltava käytöstä vastuussa oleva ja tehtävän edellyttämän pätevyyden omaava, nimetty vastuullinen hoitaja. **(1)** Määräyksellä ohjataan ympäristönsuojelulain yleisiin periaatteisiin ja velvollisuuksiin terveydellisen haitan ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. **(2)** Valtioneuvoston asetuksella (1065/2017) on säädetty ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista kiinteää, nestemäistä tai kaasumaista polttoainetta käyttäviin energiantuotantoyksiköihin, joiden polttoaineteho on vähintään 1 MW, mutta alle 50 MW (keskisuuri energiantuotantoyksikkö) sekä energiantuotantolaitoksiin, joihin kuuluu yksi tai useampi asetuksen soveltamisalaan kuuluva keskisuuri energiantuotantoyksikkö (keskisuuri energiantuotantolaitos). Lisäksi asetusta sovelletaan ympäristönsuojelulain vähimmäisvaatimuksena toimintaan, johon tarvitaan ympäristönsuojelulain nojalla ympäristölupa. Näitä vähimmäisvaatimuksia on toiminnassa aina noudatettava, ellei lupapäätöksessä ole edellytetty tiukempaa ympäristönsuojelun tasoa. **(3)** Ympäristönsuojeluasetuksen 41 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavat teollisuusjätevedet ja muut pilaavia aineita sisältävät jätevedet on esikäsiteltävä asianmukaisella tavalla. Elintarviketeollisuuden jätevedet sisältävät mm. proteiineja, rasvoja, happoja, emäksiä, suoloja ja säilöntäaineita. Teollisuusjätevedet eivät saa aiheuttaa haittaa viemäriverkostolle, jätevedenpuhdistamolle tai puhdistamolietteen laadulle. **(4-9)**

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

Asemakaavamääräysten (Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus, hyv. kunnanvalt. 16.12.2019 § 53) ja korttelia 202 koskevien asemakaavamääräysten mukaan jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Lisäksi todetaan, että alueella saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä. Tiet, liikennealueet ja varastoalueet tulee päällystää siten, että niiltä ei pääse maaperään pohjavedelle haitallisia aineita. Hulevedet tulee johtaa näiltä alueilta öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Jätevesien johtaminen jätevesiviemäriin ja sade- ja hulevesien johtaminen öljynerotus- ja hiekanerotuskaivon kautta pohjavesialueen ulkopuolelle on asemakaavamääräysten mukainen. **(10)**

Määräyksellä varmistetaan, että raaka-aineiden, tuotteiden ja orgaanisten jätteiden käsittelystä ei aiheutuisi haju- tai viihtyvyyshaittoja. **(11)**

Määräys on annettu hakemuksen mukaisesti. **(12)**

Valtioneuvoston asetuksessa keskiuurten energiatuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (VNa 1065/2017) on annettu savukaasujen päästöraja-arvot asetuksen mukaisille eli vähintään 1 MW:n suuruisille laitoksille. Koska kysymyksessä on vuonna 2008 käyttöön otettu energiantuotantolaitos, jolla ei ole ollut ympäristölupaa aiemmin, on perusteltua edellyttää kertaluonteinen savukaasujen päästömittaus (typpioksidi- ja rikkidioksidipitoisuus).

Mittauksella saadaan tietoa savukaasuista aiheutuvista ilmapäästöistä. **(13)**

Käytettävät pesuaineet ja kemikaalit on pyrittävä valitsemaan niin, että ne ovat ympäristön kannalta mahdollisimman haitattomia. Raaka-aineiden, kemikaalien, jätteiden ja vaarallisten jätteiden varastointi ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Nestemäiset kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että ne eivät vuototilanteessa pääse maaperään, vesistöön, jätevesiviemäriin tai pohjavesiin tai reagoimaan keskenään. **(14-17)**

Melutason rajoittaminen valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaiselle tasolle ehkäisee toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa naapurustolle. **(18)**

Määräys on annettu asianmukaisen jätehuollon ja jätelain ja sen nojalla annettujen säädösten noudattamiseksi ja sillä estetään jätteistä terveydelle ja ympäristölle jätteistä aiheutuvia haittoja. Jätteet tulee pitää erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa. Jätteiden ja ongelmajätteiden toimittaminen säännöllisesti asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn on omiaan vähentämään niistä aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja ja -riskejä. Jätelaila määrätään mm. yleisistä huolehtimisvelvoitteista. **(19)**

Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja niiden vähentämismahdollisuuksista. Luvan voimassaoloaikana tekniikka voi kehittyä ja luvanhaltija on velvollinen ottamaan lupamääräyksistä huolimatta käyttöön parhaita käyttökelpoisia tekniikoita. **(20)**

Tarkkailua, kirjanpitoa ja raportointia koskevat lupamääräykset on annettu toiminnan valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi ja järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella valvontaviranomainen voi seurata luvassa annettujen lupamääräysten noudattamista. Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön ja toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. YSL:n 209 § edellyttää, että mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset tehdään pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. YSL:n 62 §:n nojalla ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. **(21-23)**

Määräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. **(24)**

Määräykset on annettu toiminnan valvonnan ja seurannan kannalta. **(25)**

Määräys on annettu varmistamaan, että alue saatetaan toiminnan päätyttyä sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle eikä ympäristölle. **(26)**

Määräys on tarpeen oikea-aikaisen ja riittävän valvonnan toteuttamiseksi. **(27)**

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

YKSILÖIDYT VASTAUKSET ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN

-Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, lupamääräykset 1-2, 4-10, 12, 14-18, 23
-Pyhännän kunta, päätöksestä ilmenevällä tavalla
-Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy, lupamääräykset 2, 4-9, 15-16, 21-24
-Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, päätöksestä ilmenevällä tavalla

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5-12, 16-17, 19-20, 22-23, 28, 29a, 30, 34, 39-40, 41-44, 46, 48-49, 52-53, 58, 62, 64, 66-67, 83, 85, 87, 89, 106a-b, 106e, 140-142, 170, 172, 190-191, 198, 205 ja 209 §, Liite 2 ja Liite 4

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-8 ja 11-15 §

Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjeistoista (993/1992)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920 ja muutos 90/2000) 17 §

Jätelaki (646/2011) 2-3, 5-6, 8-9, 12-17, 24, 28-29, 31, Luku 6., 72, 91, 100, 118-122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7-9, 11-12, 20, 22-25 §

Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymät jätehuoltomääräykset ja jätehuoltomääräysten yleinen osa, 10.12.2015

Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksa 2021 (Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta 10.6.2021 § 22)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan oltava lupa. Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta 9.6.2011 § 25. Ympäristölupa jää voimaan kuitenkin lupamääräysten nro 4 ja 5 osalta.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla Internet-osoitteissa <https://www.haapavesi.fi/> ja <https://www.pyhanta.fi> kuulutukset-kohdassa. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien.

Päätös: Real Snacks Oy

Jäljennös päätöksestä: Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pyhännän kunta, Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy ja Pyhännän Vesi Oy

Ilmoitus päätöksestä: hakemuksesta tiedon saaneet

PÄÄTÖKSEN YLEINEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS

Päätös saadaan panna täytäntöön sen saatua lainvoiman.

PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **4 200 €**. Maksu määräytyy Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 10.6.2021 § 22 hyväksymän Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksapäätöksen mukaan seuraavasti:

--Pohjavesialueelle sijoittuvaa toimintaa koskee Maksutaulukon kohta ”Ympäristöluvan edellyttävä

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

toiminta ympäristönsuojelulain (527/2014) 28 §:n nojalla”, jolloin maksu on vastaavan luvanvaraisen toiminnan lupamaksu.

--Maksun alentaminen taksapäätöksen 5.4 § mukaan Ympäristönsuojelulain 41 §:ssä tarkoitetun lupasian käsittelystä peritään yhdistetty maksu siten, että perusmaksultaan kalleimman toiminnan lupamaksuun lisätään muiden toimintojen osuutena vähintään 50 % näiden toimintojen maksusta.

Energiantuotantolaitoksen ympäristölupamaksu on 2 800 € ja elintarviketuotantolaitoksen ympäristölupamaksu on 1 400 €.

Myös elintarviketuotantolaitoksen lupamaksu on määrätty maksutaulukon suuruisena. Tämä johtuu lupakäsittelyn vaatimasta huomattavan suuresta työajasta, koska hakemus oli puutteellinen ja siihen jouduttiin pyytämään selvityksiä ja täydennyksiä useita kertoja.

Lisäksi luvan haltijan on maksettava luvan voimassaoloajan kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen ympäristönsuojelulain edellyttämään valvontaohjelmaan perustuva luvanvaraisen toiminnan määräaikaistarkastuksen valvontamaksu. Pohjavesialueella sijaitseva elintarviketuotantolaitos on luokiteltu ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa riskiluokkaan II, jolloin se tarkastetaan vähintään kerran kolmessa vuodessa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

VALITUSOSOITUS YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖKSEEN

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella os. PL 204, 65101 Vaasa (käyntios. Korsholmanpuistikko 43).

VALITUSOIKEUS on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ja vaikutusalueen edellä mainitun muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUSAIKA JA VALITUKSEN PERILLE TOIMITTAMINEN

Päätöksen, Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta **17.3.2022, § 18**, tiedoksisaantipäivä on **29.3.2022**.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta Vaasan hallinto-oikeuteen os.

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204 (Korsholmanpuistikko 43, 4. krs)
65101 VAASA
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh. vaihde 029 5642611, puh. kirjaamo 029 5642780 faksi 029 5642760
Aukioloaika: ma-pe 8:00-16:15

Valitusaika päättyy 28.4.2022.

Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa, valitus voidaan jättää tutkimatta.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Vaasan hallinto-oikeudelle **osoitettavassa ja toimitettavassa** valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 136/11.01.00/2021
Päätöspäivä 17.3.2022 § 18, Liite 5
Julkaisupäivä 22.3.2022

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on saatu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

VALTUUTUS

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä **valituskirjelmään valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudelta.